

MEMÒRIA D'ACTIVITATS

CURS 2007-2008

UNIVERSITAT DE BARCELONA

*Departament d'Història i
Institucions Econòmiques*

<http://www.ub.edu/histeco>

DEPARTAMENT D' HISTÒRIA I INSTITUCIONS ECONÒMIQUES

MEMÒRIA D' ACTIVITATS CURS 2007-2008

ÍNDEX

MEMBRES DEL DEPARTAMENT	5
PUBLICACIONS DELS MEMBRES DEL DEPARTAMENT	7
CONGRESSOS I PRESENTACIÓ DE COMUNICACIONS	17
CURSOS, CONFERÈNCIES I SEMINARIS	27
DOCÈNCIA IMPARTIDA PELS MEMBRES DEL DEPARTAMENT	31
CURS D'INTRODUCCIÓ A LA HISTÒRIA	37
GRUPS I PROJECTES D'INNOVACIÓ DOCENT	39
PROGRAMA DE DOCTORAT	41
TESIS DOCTORALS I TREBALLS DE RECERCA	45
ORGANITZACIÓ DE LA RECERCA	49
Centre d'Estudis Antoni de Capmany	49
Xarxa de Referència D'R+D+I en Economia i Polítiques Públiques de la Generalitat de Catalunya	63
PUBLICACIONS DEL DEPARTAMENT	69
<i>Revista de Historia Industrial</i>	69
Monografías de Historia Industrial.....	75
SEMINARIS DEL DEPARTAMENT.....	77

MEMBRES DEL DEPARTAMENT

CURS 2007-2008

Director

Dr. Enric Tello Aragay

Secretari

Dr. Jordi Planas Maresma

Professors

Dra. Francesca Antolín Fargas (Catedràtica d'Universitat)

Dr. Jordi Catalan Vidal (Catedràtic d'Universitat)

Dr. Gaspar Feliu Montfort (Catedràtic Emèrit)

Dr. Jordi Nadal Oller (Catedràtic Emèrit)

Dr. Pere Pascual Domènech (Catedràtic d'Universitat)

Dr. Carles Sudrià Triay (Catedràtic d'Universitat)

Dr. Enric Tello Aragay (Catedràtic d'Universitat)

Dr. Josep Maria Benaul Berenguer (Professor Titular d'Universitat)

Dr. Angel Amado Calvo Calvo (Professor Titular d'Universitat)

Dra. Montserrat Carbonell Esteller (Professor Titular d'Universitat)

Dr. Josep Colomé i Ferrer (Professor Titular d'Universitat)

Dra. Montserrat Duran Pujol (Professora Emèrita)

Dra. Paloma Fernández Pérez (Professora Titular d'Universitat)

Dr. Miquel Gutiérrez Poch (Professor Titular d'Universitat)

Dr. Jordi Pascual Escutia (Professor Titular d'Universitat)

Dr. Jordi Planas Maresma (Professor Titular d'Universitat)

Dr. Alejandro Sánchez Suárez (Professor Titular d'Universitat)

Dr. Ricard Soto Company (Professor Titular d'Universitat)

Dr. Daniel Aurelio Tirado Fabregat (Professor Titular d'Universitat)

Dr. Francesc Valls Junyent (Professor Titular d'Universitat)

Dr. Cesar Roberto Yáñez Gallardo (Professor Titular d'Universitat)

Dr. Lluís Castañeda Peirón (Professor Titular d'Escola Universitària)

Dr. Alfonso Herranz Loncán (Professor Titular Interí d'Escola Universitària)

Prof. Ramon Ramon Muñoz (Professor Titular Interí d'Escola Universitària)

Dra. Elena Martínez Ruiz (Professora Lectora)

Dr. Marc Prat Sabartés (Professor Lector)

Dra. Esther M. Sánchez Sánchez (Professora Lectora)

Dra. Anna Carreras Marín (Professora Col·laboradora)

Dra. Yolanda Blasco Martel (Professora Associada)

Sra. Laura Calosci (Professora Associada)

Professors Ajudants i Becaris

Sra. Adoración Álvaro Moya (Ajudant LOU)

Sr. Tomàs Fernández de Sevilla Mansanet (Ajudant LOU)

Sr. Julio Martínez Galarraga (Ajudant LOU)

Sr. Javier San Julián Arrupe (Ajudant LOU)

Dra. Aurelia Hernández (Becària Postdoctoral)

Sr. Sergio Espuelas Barroso (Becari)

Sr. Jordi Guilera Rafecas (Becari)

Sr. Lluís Parcerisas Benede (Becari)

Sr. Carlos Rosas Villegas (Becari)

Sra. Anna Solé del Barrio (Becària)

Personal d'Administració i Serveis

Sra. Violeta Calderón Pérez (Administrativa)

Dr. Raimon Soler Becerro (Tècnic de Suport a la Recerca)

PUBLICACIONS DELS MEMBRES DEL DEPARTAMENT

Álvaro Moya, Adoración

Publicacions en revistes

«Inversión directa extranjera y regulación estatal en el sector de maquinaria agrícola: International Harvester y John Deere en España (1940-1980)», *Revista de la Historia de la Economía y de la Empresa*, 2 (2008), pp. 67-90.

Llibres, capítols de llibre i altres publicacions

(amb N. Puig i R. Castro), «European Challenges and Opportunities: The Role of Europe in the Internationalisation of Spanish Firms», a H. Schröter, ed., *The European Enterprise. Historical Investigation into Future Species*, Berlín: Springer, 2008, pp. 269-281.

Blasco Martel, Yolanda

Publicacions en revistes

«La aparición del Banco de Barcelona, 1844-1848», *Barcelona. Quaderns d'Història*, 59 (2006), pp. 177-196.

«El Banc de Barcelona i els orígens de la banca moderna a Espanya», *Recerques*, 54 (2007), pp. 5-30.

«"Retornos" de América, banca y capital humano. El caso de Jaime Badia», *Història Social*, 59 (2007), pp. 125-150.

(amb P. Nogués), «La gestión empresarial del Banco de Barcelona (1844-56)», *Revista de Historia Industrial*, 34 (2007), pp. 13-39.

«En el origen de la modernización de las finanzas españolas: El Banco de Barcelona (1844-1920)», *Revista de Historia de la Economía y de la Empresa*, 1 (2007), pp. 177-196.

Llibres, capítols de llibre i altres publicacions

(amb C. Sudrià), «Los orígenes del Banco de Barcelona», a Bourillon, F.; Boutry, P.; Encrevé, A.; Touchelay, B., *Des économies et des hommes. Mélanges offerts à Albert Broder. Institut Jean Baptiste Say-Université Paris 1 Val de Marne*, París: Éditions Bière, 2006, pp. 111-122.

Calvo Calvo, Àngel

Publicacions en revistes

«Telefónica toma el mando: Monopolio privado, expansión y modernización de la telefonía española, 1924-1945», *Revista de Historia Industrial*, 32 (2006), pp. 67-96.

«Cambio tecnológico y productividad en la industria algodonera española. Una aportación desde la perspectiva empresarial: La España Industrial (1855-1930)», *Investigaciones de Historia Económica*, 5 (2006), pp. 105-132.

«Business and geopolitics in the international transfer of technology: The Spanish cables 1849-1930», *History of Technology*, 27 (2007), pp. 77-98.

«Infraestructuras urbanas de la segunda revolución tecnológica. La difusión del teléfono en las ciudades españolas, 1877-1930», *Scripta Nova. Revista electrónica de Geografía y Ciencias Sociales*, XI-238 (2007).

«Cataluña y la difusión del teléfono en España», *Cuadernos de Historia Contemporánea. Universidad Complutense*, 29 (2007), 57-74.

«Cambio tecnológico en la telefonía de Cataluña durante el monopolio de CTNE, 1924-1936», *Actes d'Història de la Ciència i de la Tècnica*, 1 (2007).

«State, firms and technology. The rise of multinational telecommunications companies: ITT and the Compañía Telefónica Nacional de España, 1924-1945», *Business History*, 50-4 (2008), 455-473.

Llibres, capítols de llibre i altres publicacions

«Del gremio a la industrialización», a Silva, M., ed., *Técnica e ingeniería en España. El ochocientos: pensamiento, profesiones y sociedad*, Saragossa: Publicaciones de la Universidad de Zaragoza, 2007.

«Ferran Alsina Parellada», a Silva, M., ed., *Técnica e ingeniería en España. El ochocientos: pensamiento, profesiones y sociedad*, Saragossa: Publicaciones de la Universidad de Zaragoza, 2007.

Carbonell Esteller, Montserrat

Llibres, capítols de llibre i altres publicacions

«Microcrédito y economías alternativas: los montes de piedad en España», a S. de Dios, J. Infante, R. Robledo, E. Torijano, coords., *Historia de la Propiedad. Crédito y garantía*. Madrid: Servicio de Estudio del Colegio de Registradores. Fundación registral, 2007.

Carreras Marín, Anna

Llibres, capítols de llibre i altres publicacions

(amb Buenacasa Pérez, C.; Moragrega García, R.; Romeu Alemany, T.), *La multieciclopèdia Temàtica. Societat*, Barcelona: Enciclopèdia Catalana SA, 2007.

(amb Badia Miró, M.), *Fiabilidad de las estadísticas de comercio exterior referentes a América Latina y el Caribe (1908-1930): Una aproximación al patrón geográfico de las discrepancias distributivas a través del carbón*, Madrid: AEHE, DT0801, 2008.

Catalan Vidal, Jordi

Publicacions en revistes

«La primera crisis de SEAT: el veto a General Motors y la compra de AUTHI a British Leyland», *Investigaciones de Historia Económica*, 9 (2007), pp. 141-172.

Colomé Ferrer, Josep

Llibres, capítols de llibre i altres publicacions

«La Vilafranca del XIX, de l'autoconsum a l'economia de mercat: el procés d'especialització vitivinícola», a Arnabat Mata, Ramon i Vidal i Pla, Jordi, *Història de Vilafranca del Penedès*, Vilafranca del Penedès: Ajuntament de Vilafranca del Penedès-Edicions i Propostes Culturals Andana, 2008, pp. 271-292.

Feliu Montfort, Gaspar

Llibres, capítols de llibre i altres publicacions

La presa de Barcelona per Almansor: història i mitificació. Discurs de recepció de Gaspar Feliu i Montfort com a membre numerari de la Secció Històrico-Arqueològica, llegit el 12 de desembre de 2007, Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2007.

"La documentación de la 'Taula de Canvi' de Barcelona en los siglos XVI-XVII", a Hernández Esteve, Esteban i Prieto Moreno, Begoña, coords., *Nuevos estudios sobre la Historia de la Contabilidad: Orare et rationem reddere*, Burgos: Publicaciones de la Excma. Diputación Provincial de Burgos, 2008.

La licitud de l'interès: evolució històrica d'un tema de moral econòmica, Documents de Treball de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales, E08/202, Barcelona, 2008.

Fernández de Sevilla Mansanet, Tomàs

Publicacions en revistes

«FASA en l'arrencada de la indústria de l'automòbil a l'Estat espanyol, 1951-1965», *Recerques*, 54 (2007), pp. 115-144.

Fernández Pérez, Paloma

Publicacions en revistes

(amb N. Puig), « La gran empresa familiar espanyola en el siglo XX. Claves de su profesionalización», *Revista de Historia de la Economía y de la Empresa*, 2 (2008), pp. 92-124.

«Innovación y empresa en Europa», *Boletín de la Fundación BBVA*, 11 (2007), p. 20.

Llibres, capítols de llibre i altres publicacions

“Pikolín”, a Ribera Raichs, Francisco, *El sello de la excelencia. Empresas, emprendedores, dirigentes*, Barcelona: Doubleerre Editorial UOC, 2007, pp. 415-426.

(amb J.C. Solà Corbacho), «I Familia y comerciantes en la España del Antiguo Régimen», a F. Chacón i J. Hernández Franco, eds., *Espacios sociales, universos familiares. La familia en la historiografía española*, Murcia: Editum-Ediciones de la Universidad de Murcia, 2007, pp. 177-192.

«Inter-Firm Cooperation and Change in Spanish Metal Manufacturing Family Businesses, 1870s-1970s», a Vipin Gupta, Nancy Levenburg, Lynda L. Moore, Jaideep Motwani and Thomas V. Schwarz, *Culturally-Sensitive Models of Family Business in Latin Europe. A Compendium Using the GLOBE Paradigm*, Hyderabad (Índia): The Icfai University Press, 2008, pp. 113-135.

«Small and Medium Enterprises (SMEs) and Innovation. The Case of Catalan Metal Firms in the 20th Century: A first approach», a Guillaume, Sylvie i Lescure, Michel, dirs., *Les PME dans les sociétés contemporaines de 1880 à nos jours: Pouvoir, représentation, action*, Bruxelles: P.I.E.-Peter Lang, 2008.

«Benteler Automoción Sur de Europa», a Ribera Raichs, F., dir., *Los números uno en España*, Barcelona: Doubleerre Editorial, 2008, pp. 61-74.

«Grupo General Cable Sistemas S.A.», a Ribera Raichs, F., dir., *Los números uno en España*, Barcelona: Doubleerre Editorial, 2008, pp. 173-186.

Guilera Rafecas, Jordi

Llibres, capítols de llibre i altres publicacions

Top income shares in Portugal over the twentieth century, Barcelona: Documents de Treball de la Facultat d'Economia i Empresa de la Universitat de Barcelona, E08/195, 2008

Are Dictatorships More Unequal? Economic Growth and Wage Inequality during Portugal's Estado Novo, 1944-1974, Madrid: Working Papers in Economic History, Universidad Carlos III, WP 08-08, 2008.

Gutiérrez Poch, Miquel

Publicacions en revistes

«Redes en la génesis y desarrollo de un distrito papelerero catalán: el caso de Capellades (siglo XIX)», *Investigaciones de Historia Económica*, 10 (2008), pp. 69-96.

Herranz Loncán, Alfonso

Llibres, capítols de llibre i altres publicacions

«Agua y desarrollo económico en la cuenca del Ebro (1926-2001)», a Pinilla Navarro, Vicente, ed., *Gestión y usos del agua en la cuenca del Ebro en el siglo XX: una historia económica*, Zaragoza: Prensas Universitarias de Zaragoza, 2008, pp. 673-702.

Martínez Galarraga, Julio

Publicacions en revistes

(amb Paluzie, E.; Pons, J., i Tirado, D.A.), «Agglomeration and labour productivity in Spain over the long term», *Cliometrica*, 2-3 (2008), pp. 195-212.

Llibres, capítols de llibre i altres publicacions

(amb D.A. Tirado), *Una nova estimació retrospectiva del VAB regional industrial. Espanya (1860-1930)*, Barcelona: Documents de Treball de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales, E08/192, 2008.

Martínez Ruiz, Elena

Publicacions en revistes

«Autarkic Policy and Efficiency in the Spanish Industrial Sector. An Estimate of Domestic Resource Cost in 1958», *Revista de Historia Económica. Journal of Iberian and Latin American Economic History*, XVI-3 (2008), pp. 439-469.

Llibres, capítols de llibre i altres publicacions

«Guerra comercial y comercio de guerra : las relaciones exteriores durante la guerra civil », a Fuentes Quintana, E. i Comín Comín, F., *Economía y Guerra Civil*, Madrid: Galaxia Guttemberg-Círculo de Lectores, 2008, cap. 19.

«Las consecuencias de la Guerra Civil en el sector exterior: de la deuda alemana a los Pactos de Septiembre», a Fuentes Quintana, E. i Comín Comín, F., *Economía y Guerra Civil*, Madrid: Galaxia Guttemberg-Círculo de Lectores, 2008, cap. 43.

Nadal Oller, Jordi

Llibres, capítols de llibre i altres publicacions

(amb Pascual, P.), *El coure I. Producció i consum a l'era industrial*, les Masies de Voltregà: Eumo Editorial/La Farga Group, 2008.

(amb Pascual, P.), *El coure II. La Farga Lacambra (1808-2007)*, les Masies de Voltregà: Eumo Editorial/La Farga Group, 2008.

Pascual Domènech, Pere

Publicacions en revistes

(amb Sudrià, C.), «Industrialización, desarrollo financiero y oferta monetaria en Barcelona a mediados del siglo XIX», *Investigaciones de Historia Económica*, 12 (2008), pp. 45-77.

«La industria del cobre en España I. De 1900 a 1975», *Revista de Historia Industrial*, 37 (2008), pp. 57-83.

«Lains, Pedro, *Los progresos del atraso. Una nueva historia económica de Portugal, 1842-1992*. Zaragoza, Prensas Universitarias de Zaragoza, 2006», *Revista de Historia Industrial*, 35 (2008), pp. 203-208. Review

Llibres, capítols de llibre i altres publicacions

(amb Nadal, J.), *El coure I. Producció i consum a l'era industrial*, les Masies de Voltregà: Eumo Editorial/La Farga Group, 2008.

(amb Nadal, J.), *El coure II. La Farga Lacambra (1808-2007)*, les Masies de Voltregà: Eumo Editorial/La Farga Group, 2008.

«Entradas y salidas. Sobre contabilidades agrarias y fiscalidad en Cataluña (1815-1930)», a Rafael Vallejo, ed., *Los tributos de la tierra. Fiscalidad y agricultura en España (siglos XVII-XX)*, Universidad de Córdoba/Universidade de Santiago de Compostela/Universidade de Vigo/Universitat de València, 2008, pp. 447-478.

(amb M. Puig i J. Riba), «Introducció», a Ventura, C., *Els llibres del CECL. 60 anys al servei de la cultura catalana*, Igualada: Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada/Ajuntament d'Igualada, 2008, 11-25.

Planas Maresma, Jordi

Publicacions en revistes

«El Instituto Agrícola Catalán de San Isidro y la organización de los intereses agrarios (1880-1936)», *Revista española de estudios agrosociales y pesqueros*, 217 (2008), pp. 13-48.

Prat Sabartés, Marc

Publicacions en revistes

«Las estructuras comerciales de la industria algodonera catalana: el triunfo de los viajeros en el último tercio del siglo XIX», *Investigaciones de Historia Económica*, 12 (2008).

«Los mayoristas de provincias en la comercialización de los tejidos catalanes (1850-1930)», *Revista de Historia Industrial*, 37 (2008), pp. 155-178.

Llibres, capítols de llibre i altres publicacions

Cotton Manufacturers as Bankers: the Textile Trade and Credit in Spain (1840-1913), Barcelona: Documents de Treball de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales, E08/189, 2008.

Sánchez Sánchez, Esther M.

Publicacions en revistes

«Redes empresariales francesas en la España franquista: el Conseil National du Patronat Français, 1946-1966», *Revista de Historia Industrial*, 36 (2008), pp. 107-130.

«Barciela, Carlos; Chastagnaret; Gérard; Escudero, Antonio, eds., *La Historia Económica en España y Francia (siglos XIX y XX)*, Alicante, Universidad de Alicante/Casa de Velázquez, 2006», *Revista de Historia Industrial*, 33 (2007), pp. 181-186. Review.

«Schröter, Harm, *Americanization of the European Economy. A compact survey of American economic influence in Europe since the 1880s*, Springer, 2005», *Investigaciones de Historia Económica*, 8 (2007), pp. 209-212. Review.

«FARRÉ, Sébastien, *La Suisse et l'Espagne de Franco*, Lausanne, Antipodes, 2006», *Cuadernos de Historia Contemporánea*, 29 (2007), pp. 357-361. Review.

Llibres, capítols de llibre i altres publicacions

(amb J. de la Torre), «Du bilatéralisme to multilatéralisme en Espagne : marchés et dictature», a Perron, Régine, ed., *Nouvelles perspectives sur les Trente Glorieuses et le multilatéralisme en Europe et aux États-Unis*, Paris: Presses de l'Université de Paris-Sorbonne, 2008.

Solé del Barrio, Anna

Publicacions en revistes

«La industria farmacèutica catalana durant el Franquisme: el cas d'Uriach», *Recerques*, 54 (2007), pp. 93-114.

Soler Becerro, Raimon

Llibres, capítols de llibre i altres publicacions

«Indicadores históricos», a Bel, Germà; Nadal, Miquel, dirs., *Anuario de la movilidad 2007*, Barcelona: Fundació RACC, 2008, pp. 175-199.

«Vilafranca del Penedès 1901-1931: continuïtat i canvi a la capital del vi», a Aranabat Mata, Ramon; Vidal i Pla, Jordi, coords., *Història de Vilafranca del Penedès*, Vilafranca del Penedès: Ajuntament de Vilafranca del Penedès - Edicions i Propostes Culturals Andana, 2008.

«La indústria vitivinícola davant dels reptes del segle XXI », a Costa, Lluís, ed., Parellada, Martí; Viladecans, Elisabet (dirs.), *Informe territorial de la província de Barcelona 2008*, Barcelona: Cambra de Comerç de Barcelona i Diputació de Barcelona, 2008, pp. 87-89.

Soto Company, Ricard

Llibres, capítols de llibre i altres publicacions

«Fiscalidad real y señorial y repoblación en el reino de Mallorca», a Rafael Vallejo, ed., *Los tributos de la tierra. Fiscalidad y agricultura en España (siglos XVII-XX)*, València: Publicacions de la Universitat de València, 2008, pp. 115-136.

Sudrià Triay, Carles

Publicacions en revistes

(amb P. Pascual), «Industrialización, desarrollo financiero y oferta monetaria en Barcelona a mediados del siglo XIX», *Investigaciones de Historia Económica*, 12 (2008), pp. 45-77.

Llibres, capítols de llibre i altres publicacions

(amb Y. Blasco), «Los orígenes del Banco de Barcelona», a Bourillon, F.; Boutry, P.; Encrevé, A.; Touchelay, B., *Des économies et des hommes. Mélanges offerts à Albert Broder. Institut Jean Baptiste Say-Université Paris 1 Val de Marne*, Paris: Éditions Bière, 2006, pp. 111-122.

Tello Aragay, Enric

Publicacions en revistes

(amb J.R. Olarieta i F.L. Rodríguez-Valle), «Preserving and destroying soils, transforming landscapes: Soils and land-use changes in the Vallès County (Catalunya, Spain) 1853–2004», *Land Use Policy*, 25 (2008), p. 474-484.

(amb L. Parcerisas), «Nadal, F.; Urteaga, L.; Muro, J.I.. El territori dels geòmetres. Cartografia parcel·lària dels municipis de la província de Barcelona (1845-1895). Diputació de Barcelona. Barcelona, 2006, 255 p.», *Revista de Història Industrial*, 37 (2008-2), p. 211-215, review.

(amb R. Garrabou, X. Cussó i J.R. Olarieta), «Una interpretación de los cambios de uso del suelo desde el punto de vista del metabolismo social agrario. La comarca catalana del Vallès, 1853-2004», *Revista Iberoamericana de Economía Ecológica*, 7 (2008), p. 97-115.

Llibres, capítols de llibre i altres publicacions

(amb R. Garrabou), «La evolución histórica de los paisajes mediterráneos: algunos ejemplos y propuestas para su estudio», a Paül, Valerià; Tort, Joan; eds., *Territorios, paisajes y lugares*, Barcelona: E Asociación de Geógrafos Españoles/Galerada, 2007, pp. 19-63.

«Crisis del Antiguo Régimen y crisis del sistema crediticio: el fin de los censos consignativos en España (1750-1885)», a *Historia de la Propiedad Crédito y Garantía. V Encuentro Interdisciplinar. Salamanca, 31 de mayo-2 de junio de 2006*, Madrid: Servicio de Estudios del Colegio de Registradores, 2007, pp. 239-269.

(amb J. Sempere), eds., *El final de la era del petróleo barato*, Barcelona: Icaria-Antrazyt, 2007.

(amb J. Sempere), «Introducción. Del final del petróleo a la transición energética», a Tello, E. i Sempere, J., eds., *El final de la era del petróleo barato*, Barcelona: Icaria-Antrazyt, 2007, 7-19.

(amb M. Badia-Miró, R. Garrabou, X. Cussó i F. Valls), *Explaining Vineyard Specialization in the Province of Barcelona in the Mid-19th Century*, Barcelona: Documents de Treball de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales, E08/201, 2008.

Tirado Fabregat, Daniel A.

Publicacions en revistes

(amb J. Martínez, E. Paluzie i J. Pons), «Agglomeration and labour productivity in Spain over the long term», *Cliometrica*, 2-3 (2008), pp. 195-212.

(amb J. Pons), «Los determinantes de la desigualdad económica regional en España en el siglo XX », *Información Comercial Española, Revista de Economía*, 842 (2008), pp. 195-216.

(amb J. Pons, E. Paluzie i J. Silvestre), «EHA Abstract. Migrants and market potential in Spain over the XXth century: a test of the New Economic Geography. Abstract», *Journal of Economic History*, 38 (2008-2), p. 616.

Llibres, capítols de llibre i altres publicacions

Estudi socioeconòmic de la comarca del Maresme, Barcelona: Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació, 2008.

«El Maresme, una comarca en transformació profunda», a Costa, Lluís, ed., Parellada, Martí; Viladecans, Elisabet (dirs.), *Informe territorial de la província de Barcelona 2008*, Barcelona: Cambra de Comerç de Barcelona i Diputació de Barcelona, 2008, pp. 87-89.

(amb J. Martínez), *Una nova estimació retrospectiva del VAB regional industrial. Espanya (1860-1930)*, Barcelona: Documents de Treball de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales, E08/192, 2008.

Valls Junyent, Francesc

Publicacions en revistes

«Saguer, Enric, *Treball agrari i reproducció econòmica. El Baix Empordà, 1850-1880*, Girona, Associació d'Història Rural de les Comarques Gironines, 2005, 310, pp y CD», *Investigaciones de Historia Económica*, 12 (2008), pp. 198-202.

Llibres, capítols de llibre i altres publicacions

(amb E. Tello, M. Badia-Miró, R. Garrabou i X. Cussó), *Explaining Vineyard Specialization in the Province of Barcelona in the Mid-19th Century*, Barcelona: Documents de Treball de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales, E08/201, 2008.

Yáñez Gallardo, César

Publicacions en revistes

(amb M. Badia), «Las importaciones de relojes y automóviles en América Latina durante 1925», *Revista de Historia Industrial*, 35 (2007-2), pp. 679-710.

Llibres, capítols de llibre i altres publicacions

«Los estados latinoamericanos y la pertinaz desigualdad: una interpretación histórica de los obstáculos al desarrollo humano», a Juan José Jardón Urrieta (coord.), *Evolucionismo económico, instituciones y sistemas complejos adaptativos*, México DF: Editorial Purrua, 2007, pp. 247-284.

CONGRESSOS I PRESENTACIÓ DE COMUNICACIONS

Álvaro Moya, Adoración

«Foreign Assistance, Economic Growth and Entrepreneurship: US Direct Investment and Economic Aid in 20th Century Spain», *Business School*, University of Reading, novembre de 2007.

Relatora del XI Seminario Complutense de Historia Económica, ponencia de M. Inés Barbero «Business History in Latin America: a historiographical perspective», Facultad de CC. Económicas y Empresariales, Universidad Complutense de Madrid, 29 de gener de 2008.

«Desarrollo exógeno e internacionalización: las empresas españolas de ingeniería, 1940s-2000», *La internacionalización de la empresa española en perspectiva histórica*, Instituto Complutense de Estudios Internacionales, Universidad Complutense de Madrid, 31 de gener-1 de febrer de 2008.

«Desarrollo exógeno e internacionalización: las empresas españolas de ingeniería, 1940s-2000», *IX Congreso de la Asociación Española de Historia Económica*, Universidad de Murcia, 9-12 de setembre de 2008.

Blasco Martel, Yolanda

(amb Badia, M.), «La industria del cáñamo en Barcelona: de la sociedad en comandita a la sociedad anónima (1863-1919)», *X Congrés d'Història de Barcelona*, Barcelona, 2007.

(amb M. Badia, S. Lozano i R. Soler), «An investment social network beside the Banco de Barcelona, an unusual case?», XXVII Encontro - Globalizaçào: Perspectivas de Longo Prazo. Associação Portuguesa de História Económica e Social (APHES), Lisboa, 2007.

Calosci, Laura

«Barcelona: de ciudad portuaria a ciudad industrial con puerto. Transformación y adaptación a un nuevo sistema de intercambios entre finales del siglo XVIII y primera mitad del siglo XIX», *IX Congreso Internacional de la Asociación Española de Historia Económica*, Murcia, 2008.

«Economic Nationalism and Mediterranean Trade. The failed attempts to open new commercial routes between the port of Barcelona and the Eastern Mediterranean», *Congress of Maritime History IMEHA2008*, Greenwich, 2008.

Calvo Calvo, Àngel

«Technological Transfer and institutional Constraints in the Spanish Telephone 1924-1945», *33 Simposium ICOHTEC*, Leicester (Regne Unit), 2006.

«Cambio tecnológico en la telefonía de Cataluña durante el monopolio de CTNE», *IX Trobada d'Història de la Ciència i de la Tècnica*, Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, Girona, 2006.

«Tecnología norteamericana versus tecnología europea en el servicio telefónico español, 1924-1945», *II Col·loqui d'Història de la Tècnica*, Universitat Politècnica de Catalunya ETSEIB, Barcelona, 2007.

«A national technology for the telephone automatization in Spain, 1924-1945?», *34th ICOHTEC Symposium*, Copenague, 2007.

«Transferència de tecnologia», *SIMPOSI FÀBRICA, TALLER, LABORATORI*, La Junta de Comerç de Barcelona. *Ciència i Tècnica per a la Indústria i el Comerç (1769-1851)*, Barcelona, juny de 2008.

Carbonell Esteller, Montserrat

« Transformaciones en la asistencia pública, mercado de trabajo y redes de sostenibilidad social en un contexto industrial. Barcelona siglos XVIII y XIX», *Sessió preparatòria del IX Congrés Internacional de l'AEHE*, Carmona (Sevilla), 18-19 octubre 2007.

«El sistema de micro finanzas en la Barcelona del siglo XIX», *Sesión 19. Economía y pequeño crédito: Los Montes de Piedad y Cajas de Ahorro en Italia, España y México, del antiguo régimen al siglo XX. III Congreso de la Asociación Mexicana de Historia Económica*, Cuernavaca (México) 29-31 d' octubre, 2007.

«Microfinanzas e instituciones de crédito: los montes de piedad en la España del siglo XVIII y primera mitad XIX», *Seminario Internacional El mercado de capitales durante la Edad Moderna. Agentes y receptores del crédito en el ámbito europeo*, Medina del Campo (Valladolid), 10-12 de diciembre 2007. Ponència invitada.

«Género y previsión en la España del siglo XIX», *IV Congreso de Historia Social de España. La previsión social en la historia*, Vitòria-Gasteiz, 3, 4 i 5 de juliol de 2008.

Catalan Vidal, Jordi

Presidència de la sessió «Globalization and the automobile industry», *Globalization: Long-Term Perspectives*, Associação Portuguesa de História Económica e Social, Facultade de Economia, Universidade nova de Lisboa (Portugal), 2007.

«Protection and national innovation systems: the automobile industry in Argentina, Spain and South Korea», *Primer Congreso Latinoamericano de Historia Económica*, Universidad de la República, Montevideo (Uruguay), diciembre de 2007.

«Empresas, Distritos y Competitividad Exterior: Introducción», Primer Congreso Latinoamericano de Historia Económica, *Jornadas sobre Empresas, Distritos y Competitividad Exterior*, Universitat d'Alacant, juny de 2008.

«Proteccionismo y campeones nacionales en la creación de la ventaja comparativa: la experiencia de las industrias del motor de Argentina, España y Corea», Primer Congreso Latinoamericano de Historia Económica, *Jornadas sobre Empresas, Distritos y Competitividad Exterior*, Universitat d'Alacant, juny de 2008.

(amb J.A. Miranda i R. Ramon), «Empresas y distritos industriales en el mercado mundial: una aproximación desde la historia económica», Ponencia de síntesis de la Sesión A2 del *IX Congreso Internacional de la Asociación Española de Historia Económica*, Universidad de Murcia, setembre de 2008.

«Protection and national champions in the creation of comparative advantage: the experience of the motor industry in Argetina, Spain and Corea», *IX Congreso Internacional de la Asociación Española de Historia Económica*, Universidad de Murcia, setembre de 2008.

«La economía española, 1939-77: de la involución franquista a la conquista de las libertades», *Simposio sobre el mundo del trabajo en la conquista de las libertades*, Universidad Internacional de Andalucía, Baeza, octubre de 2008.

Espuelas Barroso, Sergio

«El seguro de desempleo en España, ¿Por qué voluntario y contan poco éxito?», *Sessió preparatòria del IX Congrès Internacional de l'AEHE*, Carmona (Sevilla), 2007.

«La evolución del gasto social público en España, 1850-1963», Presentació comunicació, *I Congreso Latinoamericano de Historia Económica*, Universidad de la República, Montevideo (Uruguay), 2007.

«La evolución del gasto social público en España, 1850-1963», *Workshop: Income inequality and origins of the Welfare State in Spain and Portugal*, Barcelona, 2007.

«The Evolution of Public Social Spending in Spain, 1850-1963», *Economic History Society Conference-New Researchers' session*, Nottingham (Regne Unit), 2008.

«El seguro de desempleo en la II República. Un análisis de su impacto y de por qué fue voluntario», *IX Congreso Internacional de la Asociación Española de Historia Económica*, Murcia, 2008.

«La evolución del gasto social público en España, 1850-1963», *IX Congreso Internacional de la Asociación Española de Historia Económica*, Murcia, 2008.

(amb Vilar Rodríguez, M.), «Factores determinantes del gasto social público en España, 1880-1960: Una aproximación cuantitativa», *IX Congreso Internacional de la Asociación Española de Historia Económica*, Murcia, 2008.

(amb Vilar Rodríguez, M.), «The Evolution of Public Social Spending in Spain, 1850-1963», *Third Joint Summer School of the GLOBALEURONET Research Networking Programme and the Marie Curie Research Training Network-Economic and Social Inequalities in Historical Perspective*, París (França), 7-11 de juliol de 2008.

Fernández Pérez, Paloma

(amb Puig, N.), «A Long Learning Process: The Internationalization of Spanish Family Firms and their Role as Agents of Globalization», Presentació comunicació, Reunió preparatoria de la sessió: '*La internacionalización española en perspectiva histórica*' per al *IX Congreso de la AEHE*, Madrid, 31 de gener de 2008.

International Family Owned Business Conference Family Values and Values Creation: How Do Family-Owned Businesses Foster Enduring Values'. *Academic Workshop of the Family Business Chair*, IESE. 5-6 juny 2008. Panelista convidada.

(amb Puig, N.), «Global businesses, global lobbies. The birth of the Spanish lobby of family firms in an international perspective», Presentació comunicació, *XII conference European Business History Association*, Bergen, Noruega 21-23 agost 2008.

(amb Hernández, A.), «The role of the State in the promotion of family businesses. Tax exemptions and family businesses in Spain in a long-run perspective», Presentació comunicació, *XII conference European Business History Association*, Bergen, Noruega 21-23 agost 2008.

Guilera Rafecas, Jordi

«Top incomes in Portugal over the twentieth century», *The XVII Associação Portuguesa de História Económica e Social (APHES) Congress*, Lisboa, Portugal, novembre 2007.

(amb Lains, P. i Gomes da Silva, E.), «Economic growth and wage inequality during Portugal's Estado Novo (1945-1974)», *The XVII Associação Portuguesa de História Económica e Social (APHES) Congress*, Lisboa, Portugal, novembre 2007.

(amb Lains, P. i Gomes da Silva, E.), «Economic growth and wage inequality during Portugal's Estado Novo (1945-1974)», *Primer Congreso Latinamericano de Historia Económica. Cuartas Jornadas Uruguayas de Historia Económica*, Montevideo, Uruguai, desembre 2007.

(amb Lains, P. i Gomes da Silva, E.), «Economic growth and wage inequality during Portugal's Estado Novo (1945-1974)», *Workshop sobre Desigualtat econòmica i orígens de l'Estat del Benestar a Espanya i Portugal*. Pre-sessió del IX Congrés internacional de la AEHE, Barcelona, desembre 2007.

«Top incomes in Portugal over the twentieth century», *Workshop sobre Desigualtat econòmica i orígens de l'Estat del Benestar a Espanya i Portugal*. Pre-sessió del IX Congrés internacional de la AEHE, Barcelona, desembre 2007.

(amb Lains, P. i Gomes da Silva, E.), «Economic growth and wage inequality during Portugal's Estado Novo (1945-1974)», *Primer Congreso Latinoamericano de Historia Económica. Cuartas Jornadas Uruguayas de Historia Económica*, Montevideo, Uruguai, desembre 2007.

«The revival of the Kuznets curve. Top income and wealth shares in Portugal over the twentieth century», *Summer School 2008. Historical Lessons of Pan-European Development. Economic and Social Inequalities In Historical Perspective*, París (França), 2008.

(amb Lains, P. i Gomes da Silva, E.), «Economic growth and wage inequality during Portugal's Estado Novo (1945-1974)», *IX Congreso Internacional de la Asociación Española de Historia Económica*, Múrcia, 2008.

«Top incomes in Portugal over the twentieth century», *IX Congreso Internacional de la Asociación Española de Historia Económica*, Múrcia, 2008.

Gutiérrez Poch, Miquel

«Is there a Southern Europe model? The development of pulp and papermaking industries: the Spanish case in a comparative frame. From its origins until present (1800-2008)», *Meeting on The evolution of global forestry industries (Paper Industry Evolution Seminar)*, University of Jyväskylä, Conferència invitada, Jyväskylä, Finlàndia, 4-5 de setembre de 2008.

«Papel de fumar y mercado exterior: la historia de un éxito. Los casos de Capellades y Alcoy (1800-1936)», *IX Congreso de la "Asociación Española de Historia Económica"*, Sesión A-2: "Empresas y distritos industriales en el mercado mundial", Murcia, 9-12 de setembre de 2008.

Hernández Moyés, Aurelia

(amb P. Fernández), «The role of the State in the promotion of family businesses. Tax exemptions and family businesses in Spain in a long-run perspective», Presentació comunicació, *XII conference European Business History Association*, Bergen, Noruega 21-23 agost 2008.

Herranz Loncán, Alfonso

(amb Silvestre, J. i Tirado, D.), «Desigualdad económica y orígenes de las políticas redistributivas en España y Portugal, 1850-1935», *IX Congreso Internacional de la Asociación Española de Historia Económica*, Murcia, 9-12 de setembre de 2008. Coordinador de sessió.

Martínez Galarraga, Julio

«New Estimates of Regional GDP in Spain (1860-1930)», *XXVII Encontro de la Associação Portuguesa de História Económica e Social*, Universidade Nova de Lisboa, Lisboa, Portugal, 2007.

(amb D.A. Tirado), «Historical Regional GDP in Spain: New Estimates», *European Science Foundation Conference: Historical Regional GDPs in Europe: 1900-2000*, University of Warwick, Warwick (Gran Bretanya), 9-10 de maig de 2008. Presentació de comunicació.

(amb D.A. Tirado), «Industrial Spatial inequalities in the long term: Spain, 1850-2005», *International Workshop in Economic Geography*, IBEI, Barcelona, 21-22 de juny del 2008. Presentació de comunicació.

«Spatial Inequalities in Regional Industrial Output. Spain 1860-2005», *Third Joint Summer School of the GLOBALEURONET Research Networking Programme and the Marie Curie Research Training Network-Economic and Social Inequalities in Historical Perspective*, París (França), 7-11 de juliol de 2008.

Martínez Ruiz, Elena

(amb P. Martín Aceña i Mª Àngeles Pons), «Spain 1936-1939: Money at war», *International Conference on War, Money and Finance. "Monetary and Financial Structures: The Impact of Political Unrests and Wars*, Université Paris 10, Nanterre, 19 i 20 de juny 2008.

Parcerisas Benedé, Lluís

«Las transformaciones del paisaje de Vilassar de Mar desde 1850 hasta la actualidad», *Segon Congrés Català de Geografia*, Societat Catalana de Geografia, Barcelona, maig de 2008.

Planas Maresma, Jordi

«Los propietarios rurales y la acción colectiva agraria al inicio del siglo XX», *XII Congreso de Historia Agraria (SEHA)*, SEHA-GHSA (Universidad de Córdoba), Córdoba, 13-15 de març de 2008.

Ramon Muñoz, Ramon

«Migration and trade: the case of southern Europe olive oil trade to the Americas, 1870-1930», *XXVII Encontro da Associação de História Económica e Social/27th Conference of the Portuguese Economic and Social History Association. Globalization: Long-Term Perspectives*, Lisboa, 16-17 de novembre de 2007.

(amb Catalan, J. i Miranda, J.A.), «Empresas y distritos industriales en el mercado mundial», *IX Congreso Internacional de la Asociación Española de Historia Económica*, Murcia, 9-12 de setembre de 2008. Coordinador de la sessió plenària A2.

«Mediterranean olive oil export firms and entry barriers in the Americas prior to World War II», *IX Congreso Internacional de la Asociación Española de Historia Económica*, Murcia, 9-12 de setembre de 2008. Presentació de comunicació.

(amb Catalan, J. i Miranda, J.A.), «Empresas y distritos industriales en el mercado mundial: una aproximación desde la historia económica», *IX Congreso Internacional de la Asociación Española de Historia Económica*, Murcia, 9-12 de setembre de 2008. Ponència.

«Empresas exportadoras y barreras de entrada en los mercados americanos del aceite de oliva antes de la Segunda Guerra Mundial», *Empresas, distritos y competitividad internacional. Encuentro de investigadores*, Alacant, 3-4 de juny de 2008. Presentació de comunicació.

Sánchez Sánchez, Esther M.

«La conexión hispano-francesa: intercambios de energía eléctrica y cooperación nuclear, c. 1950-1990», *Jornadas de Historia de la Electricidad*, Barcelona: Universitat de Barcelona y Centre d'Estudis Antoni de Capmany, 2008. Ponència

«Autarquía y asistencia exterior: las empresas francesas y el INI de Suanzes, 1941-1963», *IX Congreso Internacional de la Asociación Española de Historia Económica*, Murcia, 9-12 de setembre de 2008. Presentació de comunicació.

«España como 'plataforma de lanzamiento' a América Latina: el caso de la empresa francesa Saint Gobain, 1905-2005», *IX Congreso Internacional de la Asociación Española de Historia Económica*, Murcia, 9-12 de setembre de 2008. Presentació de comunicació.

«Participación en la mesa redonda *Doscientos años de relaciones hispano-francesas*», Coloquio hispano-francés *Desde la guerra contra el francés hasta la casa común europea: doscientos años de relaciones hispano-francesas*, Jaen, Universidad de Jaen/Diputación Provincial de Jaen, 2008.

Solé del Barrio, Anna

«Transactions and interactions - The flow of goods, services and information», *XII conference European Business History Association*, Bergen, Noruega 21-23 agost 2008.

Soler Becerro, Raimon

(amb M. Badia, Y. Blasco i S. Lozano), «An investment social network beside the Banco de Barcelona, an unusual case?», *XXVII Encontro - Globalização: Perspectivas de Longo Prazo. Associação Portuguesa de História Económica e Social (APHES)*, Lisboa, 2007. Presentació de comunicació.

Tello Aragay, Enric

(amb R. Garrabou, X. Cussó i J.R. Olarieta), «Intensificación del abonado y crecimiento agrario en la agricultura catalana durante el siglo XX. El ejemplo de la provincia de Barcelona y la comarca del Vallès», *II Seminario Internacional sobre Formas de Manejo de la Fertilidad en Sistemas Agrarios Tradicionales: las enseñanzas de la historia*, Universidad de Jaén/Universidad Pablo Olavide/Dirección General de Agricultura Ecológica de la Junta de Andalucía, Jaén, 15-16 de febrero del 2008. Presentació de comunicació.

(amb J. R. Olarieta, G. Masip, R. Rodríguez-Ochoa i E. Vicedo), «Hipótesis y primeros resultados sobre los hormigueros como técnica», *II Seminario Internacional sobre Formas de Manejo de la Fertilidad en Sistemas Agrarios Tradicionales: las enseñanzas de la historia*, Universidad de Jaén/Universidad Pablo Olavide/Dirección General de Agricultura Ecológica de la Junta de Andalucía, Jaén, 15-16 de febrero del 2008. Presentació de comunicació.

(amb X. Cussó i J. R. Olarieta), «Sobre la sostenibilidad de los sistemas agrarios. Balances de nutrientes y sistemas de fertilización en la agricultura catalana a mediados del siglo XIX: Una comparación entre mediados del siglo XIX y finales del siglo XX», *XII Congreso de Historia Agraria. Sesión I: Historia Agraria y Agricultura Sustentable*, Córdoba 13-15 de Marzo de 2008. Presentació de comunicació.

(amb M. Badia-Miró, X. Cussó, R. Garrabou i F. Valls), «Explaining vineyard specialization in the province of Barcelona (Spain) in the mid-19th century», *Wine History Session of Enometrics XV (Eu.A.W.E.)*, Cotlliure (França), 29-31th of May 2008. Presentació de comunicació.

(amb D. Gallego), «Economía institucional e historia agraria», coordinadors del taller simultani, *XII Congreso de Historia Agraria*, SEHA y GHSA (Universidad de Córdoba), Córdoba 13-15 de marzo de 2008

Tirado Fabregat, Daniel A.

(amb J. Martínez), «Historical Regional GDP in Spain: New Estimates», *European Science Foundation Conference: Historical Regional GDPs in Europe: 1900-2000*, University of Warwick, Warwick (Gran Bretanya), 9-10 de maig de 2008. Presentació de comunicació.

(amb J. Martínez), «Industrial Spatial inequalities in the long term: Spain, 1850-2005», *International Workshop in Economic Geography*, IBEI, Barcelona, 21-22 de juny del 2008. Presentació de comunicació.

(amb Silvestre, J. i Herranz, A.), «Desigualdad económica y orígenes de las políticas redistributivas en España y Portugal, 1850-1935», *IX Congreso Internacional de la Asociación Española de Historia Económica*, Murcia, 9-12 de setembre de 2008. Coordinador de sessió.

Valls Junyent, Francesc

«El cava catalán ¿éxito de la empresa o del distrito?», *IX Congreso Internacional de la Asociación Española de Historia Económica*, Murcia, 9-12 de setembre de 2008. Presentació de comunicació.

Yáñez Gallardo, César Roberto

«Modernización económica y consumo de energías modernas en Chile», *Primeras Jornadas de Historia Económica de Chile*, Valparaíso (Xile), 12-13 de juny de 2008. Presentació de comunicació.

(amb J. Jofré), «La modernización económica de Chile en la primera globalización, 1844-1930», *IX Congreso Internacional de la Asociación Española de Historia Económica*, Murcia, 9-12 de setembre de 2008. Presentació de comunicació.

CURSOS, CONFERÈNCIES I SEMINARIS

Carbonell Esteller, Montserrat

«Gènere, pobresa i globalització», curs *Crisi política a l'era de la Globalització*, Universitat d'Estiu Rovira i Virgili, Tarragona, 3 de juliol de 2007.

«Microfinanzas y la periferia del sistema financiero en Barcelona a mediados del siglo XIX: montes de piedad, montepios y cajas de ahorro», seminari del Departament d'Història i Institucions Econòmiques, Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales, Universitat de Barcelona, Barcelona, 6 de març de 2008.

Catalan Vidal, Jordi

«La protecció revisitada: la indústria de l'automòbil a Argentina, Espanya i Corea del Sud, 1945-87», seminari del Departament d'Història i Institucions Econòmiques, Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales, Universitat de Barcelona, Barcelona, 11 d'octubre 2007.

Espuelas Barroso, Sergio

«Evolución y estructura del gasto social público en España», seminari del Departament d'Història i Institucions Econòmiques, Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales, Universitat de Barcelona, Barcelona, 10 de gener de 2008.

Fernández Pérez, Paloma

«Silent Revolution. The Transformation of Family Firms in Europe. The Case of Spain», Institute of Entrepreneurship, Management School, University of Lancaster, Lancaster (Regne Unit), 17 de juny de 2008.

«Nuevas perspectivas en el estudio de las empresas familiares en España», Curso 'América Latina y España. Evolución de las grandes y pequeñas empresas' organizado por J. Vidal y X. Cuevas. Universidad de Verano Rafael Altamira-Universidad de Alicante, 9 de juliol de 2008.

Martínez Ruiz, Elena

«La reforma de la política comercial de 1951: ¿La liberalización fallida?», seminari del Departament d'Història i Institucions Econòmiques, Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales, Universitat de Barcelona, Barcelona, 21 de febrer de 2008.

Ramon Muñoz, Ramon

«Migration and trade: the case of Southern-European immigration and olive oil imports in the Americas (1875-1930)», Seminari del Departament d'Història i Institucions Econòmiques (Universitat de Barcelona), Barcelona, 12 de juny de 2008.

Sánchez Sánchez, Esther M.

«Francia, Estados Unidos y la cooperación nuclear con España: la batalla tecnológica de Vandellos I (c. 1963-1990)», Seminari del Departament d'Història i Institucions Econòmiques (Universitat de Barcelona), Barcelona, 27 de març de 2008.

San Julián Arrupe, Javier

«Transmissions of economic ideas in Parliament and the institutionalization of Political Economy in the 19th century. The case of Spain», Seminari Resistance and Transference of Economic Ideas in 19th century Europe, Romano, A. i Yun, B., coords. (European University Institute), Florència (Itàlia), 5 de març de 2008.

Soto Company, Ricard

Ponent al curs *Jaume I i la Mallorca del seu temps*. Matèria: «El destí dels vençuts (els musulmans de Mayúrqa)», organitzat per l'ECM, l'Ajuntament de Santa Margalida i l'Institut de Ciències de l'Educació de la UIB, 22 d'abril de 2008.

Tello Aragay, Enric

«Energía y Territorio: los cambios de uso del suelo desde el punto de vista del metabolismo social (El Vallés, Cataluña, 1853-2004)», *II Seminario de Economía Ecológica*, València, Cajamar, 26 de setembre 2007. Ponència.

(amb X. Cussó, R. Garrabou i M. Badia-Miró), «De la comercialització a la globalització. L'especialització vitícola catalana i la formació del mercat blader espanyol a la segona meitat del segle XIX: noves evidències i interpretacions», *Seminari del Departament d'Història i Institucions Econòmiques*, Universitat de Barcelona, 21 de desembre del 2007. Ponència.

Tirado Fabregat, Daniel A.

«Migrants and market potential in Spain over the XXth century: a test of the New Economic Geography», Taller de Estadística Espacial, Centre d'Estudis Demogràfics, Universitat Autònoma de Barcelona, Bellaterra, 14 de febrer de 2008.

Yáñez Gallardo, César Roberto

«El consumo aparente de energías modernas en América Latina, 1890-1925», *Nuevas visiones sobre la primera globalización*, Universidad de Concepción, Chile, 17 d'agost de 2007.

DOCÈNCIA IMPARTIDA PELS MEMBRES DEL DEPARTAMENT

CURS 2007-2008

ÁLVARO MOYA, ADORACIÓN

1. Història Econòmica d'Espanya. Llicenciatura en Economia de la Facultat d'Econòmiques.

ANTOLÍN FARGAS, FRANCESCA

1. Història de l'Activitat Empresarial. Diplomatura en Ciències Empresarials de l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials.

2. Cultura, política i institucions en el desenvolupament econòmic. Doctorat en Història i Institucions Econòmiques.

BENAU BERENGUER, JOSEP M.

1. Història Econòmica d'Espanya. Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses de la Facultat d'Econòmiques.

2. Història Econòmica de l'Empresa. Assignatura de Lliure Elecció.

3. Història Econòmica de l'Empresa. Doctorat en Història i Institucions Econòmiques.

4. L'empresa en l'economia contemporània. Master de Recerca en Empresa, Finances i Assegurances

BLASCO MARTEL, YOLANDA

1. Història Social i Política Contemporània. Diplomatura de Relacions Laborals a l'Escola de Relacions Laborals.

CALOSCI, LAURA

1. Història Social i Política Contemporània. Diplomatura de Relacions Laborals a l'Escola de Relacions Laborals.

CALVO CALVO, ANGEL

1. Història Econòmica. Diplomatura en Ciències Empresarials de l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials.

CARBONELL ESTELLER, MONTSERRAT

1. Història Política i Social Contemporània. Llicenciatura en Sociologia de la Facultat d'Econòmiques.
 2. Història Política i Social Contemporània. Diplomatura en Gestió i Administració Públiques de la Facultat de Dret.
 3. Desigualtat i pobresa a l'era de la globalització. Assignatura de Lliure Elecció.
-

CARRERAS MARÍN, ANNA

1. Història Econòmica. Diplomatura en Ciències Empresarials de l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials.
-

CASTAÑEDA PEIRÓN, LLUIS

1. Història Política i Social Contemporània. Llicenciatura en Sociologia de la Facultat d'Econòmiques.
 2. Història Social i Política Contemporània. Diplomatura de Relacions Laborals a l'Escola de Relacions Laborals.
-

CATALAN VIDAL, JORDI

1. Història Econòmica Mundial del segle XX. Llicenciatura en Economia de la Facultat d'Econòmiques.
 2. Història Econòmica de Catalunya. Llicenciatura en Economia de la Facultat d'Econòmiques.
 3. La industrialització en perspectiva comparada. Programa de Doctorat interuniversitari em Història i Institucions Econòmiques.
 4. Desenvolupament econòmic en perspectiva històrica. Master d'Economia.
-

COLOMÉ FERRER, JOSEP

1. Història Econòmica. Diplomatura en Ciències Empresarials de l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials.
-

ESPUELAS BARROSO, SERGIO

1. Història Econòmica Mundial. Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses de la Facultat d'Econòmiques.
 2. Història Econòmica (classes pràctiques). Diplomatura en Ciències Empresarials de l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials.
-

FERNÁNDEZ PÉREZ, PALOMA

1. Història Econòmica. Diplomatura en Ciències Empresariales de l'Escola Universitària d'Estudis Empresariales.
 2. Història de l'Activitat Empresarial. Diplomatura en Ciències Empresariales de l'Escola Universitària d'Estudis Empresariales.
 3. L'empresa en l'economia contemporània. Master de Recerca en Empresa, Finances i Assegurances.
-

FERNÁNDEZ DE SEVILLA MANSANET, TOMÀS

1. Història Social i Política. Diplomatura de Relacions Laborals a l'Escola de Relacions Laborals.
 2. Història Econòmica Mundial (classes pràctiques). Llicenciatura en Economia de la Facultat d'Econòmiques.
 3. Història Econòmica Mundial (classes pràctiques). Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses de la Facultat d'Econòmiques.
-

GUILERA RAFECAS, JORDI

1. Història Econòmica Mundial. Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses de la Facultat d'Econòmiques.
 2. Història Econòmica (classes pràctiques). Diplomatura en Ciències Empresariales de l'Escola Universitària d'Estudis Empresariales.
 3. Curs d'introducció a la Història. Cursos de transició batxillerat-Universitat de Barcelona.
-

GUTIÉRREZ POCH, MIQUEL

1. Història Econòmica d'Espanya. Llicenciatura en Economia de la Facultat d'Econòmiques.
 2. Història Econòmica. Diplomatura en Ciències Empresariales de l'Escola Universitària d'Estudis Empresariales.
-

HERRANZ LONCÁN, ALFONSO

1. Història Econòmica Mundial del segle XX. Llicenciatura en Economia de la Facultat d'Econòmiques.
 2. Història Social i Política Contemporània. Diplomatura en Relacions Laborals a l'Escola de Relacions Laborals.
 3. Desigualtat i pobresa a l'era de la globalització. Assignatura de Lliure Elecció.
 4. Globalització i desigualtat (segles XIX i XX). Doctorat en Història i Institucions Econòmiques.
 5. Principis d'Economia. Doctorat en Història i Institucions Econòmiques.
-

MARTÍNEZ GALARRAGA, JULIO

1. Història Econòmica Mundial. Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses de la Facultat d'Econòmiques.

2. Història Econòmica Mundial (classes pràctiques). Llicenciatura en Economia de la Facultat d'Econòmiques.

MARTÍNEZ RUIZ, ELENA

1. Historia Econòmica Mundial. Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses de la Facultat d'Econòmiques.

2. Historia Política i Social Contemporània. Llicenciatura en Sociologia de la Facultat d'Econòmiques.

2. Historia Política i Social Contemporània. Diplomatura em Relacions laborals de l'Escola de Relacions Laborals.

PARCERISAS BENEDE, LLUÍS

1. Història Econòmica Mundial (classes pràctiques). Llicenciatura en Economia de la Facultat d'Econòmiques.

2. Història Econòmica (classes pràctiques). Diplomatura en Ciències Empresarials de l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials.

PASCUAL DOMÈNECH, PERE

1. Estat, banca i finances (Història Financera). Doctorat en Història i Institucions Econòmiques.

PASCUAL ESCUTIA, JORDI

1. Història de les Doctrines Econòmiques. Llicenciatura en Economia de la Facultat d'Econòmiques.

2. Història de les Doctrines Econòmiques. Programa Empresa-Universitat-Societat.

PLANAS MARESMA, JORDI

1. Història Econòmica. Diplomatura en Ciències Empresarials de l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials.

2. Història Econòmica d'Espanya. Diplomatura en Ciències Empresarials de l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials.

PRAT SABARTÉS, MARC

1. Història Econòmica d'Espanya. Llicenciatura en Economia de la Facultat de Ciències Econòmiques.

2. Història Econòmica (classes pràctiques). Diplomatura en Ciències Empresarials de l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials.

RAMON MUÑOZ, RAMON

1. Història Econòmica Mundial. Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses de la Facultat d'Econòmiques.

SÁNCHEZ SÁNCHEZ, ESTHER M.

1. Història Econòmica Mundial. Llicenciatura en Economia de la Facultat d'Econòmiques.

SÁNCHEZ SUÁREZ, ALEJANDRO

1. Història Econòmica Mundial. Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses de la Facultat d'Econòmiques.

2. Història Política i Social Contemporània. Llicenciatura en Ciències Polítiques. Facultat de Dret.

3. Història Econòmica de l'Empresa. Doctorat en Història i Institucions Econòmiques.

SOLÉ DEL BARRIO, ANNA

1. Història Econòmica Mundial. Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses a la Facultat d'Econòmiques.

2. Curs d'introducció a la Història. Cursos de transició batxillerat-Universitat de Barcelona.

SOTO COMPANYY, RICARD

1. Història Econòmica Mundial. Llicenciatura en Economia de la Facultat d'Econòmiques.

2. Economia i societat a l'islam contemporani. Doctorat en Història i Institucions Econòmiques.

SUDRIÀ TRIAY, CARLES

1. Mètode i anàlisi en Història Econòmica-I: pautes del creixement econòmic. Doctorat en Història i Institucions Econòmiques.

2. Desenvolupament econòmic en perspectiva històrica. Master d'Economia.

TELLO ARAGAY, ENRIC

1. Història Econòmica Mundial. Llicenciatura en Economia a la Facultat d'Econòmiques.

2. Economia, Ecologia i Societat. Assignatura de Lliure Elecció.

3. Mètode i anàlisi en Història Econòmica-I: pautes del creixement econòmic. Doctorat en Història i Institucions Econòmiques.

4. Mètode i anàlisi en Història Econòmica-II: recursos natural i canvi tècnic. Doctorat en Història i Institucions Econòmiques.

TIRADO FABREGAT, DANIEL A.

1. Història Econòmica d'Espanya. Llicenciatura en Economia de la Facultat d'Econòmiques.
 2. Història Econòmica d'Espanya. Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses de la Facultat d'Econòmiques.
 3. Desigualtat i pobresa a l'era de la globalització. Assignatura de Lliure Elecció.
 4. Globalització i desigualtat (segles XIX-XX). Doctorat en Història i Institucions Econòmiques.
-

VALLS JUNYENT, FRANCESC

1. Història Social i Política Contemporània. Diplomatura em Relacions laborals de l'Escola de Relacions Laborals.
 2. Història Política i Social Contemporània. Llicenciatura en Ciències Polítiques. Facultat de Dret.
 3. Història Econòmica de Catalunya. Llicenciatura en Economia de la Facultat d'Econòmiques.
-

YÁÑEZ GALLARDO, CÉSAR

1. Història Econòmica Mundial. Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses a la Facultat d'Econòmiques.
 2. Història Econòmica. Diplomatura en Ciències Empresarials de l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials.
 3. Història Econòmica d'Amèrica Llatina. Assignatura de Lliure Elecció.
 4. La economia latinoamericana en perspectiva històrica. Doctorat en Història i Institucions Econòmiques.
-

CURS D' INTRODUCCIÓ A LA HISTÒRIA

Cursos de Transició Batxillerat- UB Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales SIAE-GOU

Coordinador

Ramon Ramon Muñoz

El curs d' *Introducció a la Història* ha tingut un objectiu ben concret: posar un conjunt de coneixements i eines bàsiques en història, especialment mundial i contemporània, a la disposició dels estudiants que havien d'iniciar els estudis a la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales. L'estudi dels mecanismes del desenvolupament econòmic, que és un dels aspectes centrals en l'assignatura d'*Història Econòmica Mundial*, comporta analitzar les interrelacions entre factors socials, polítics i econòmics. És per això que resulta indispensable tenir uns coneixements previs suficients d'història mundial. Desgraciadament, i com l'experiència docent demostra, no sempre és així. Les confusions cronològiques o la manca de coneixement dels principals esdeveniments polítics i socials acostumen a estar presents entre un nombre relativament elevat d'alumnes. I aquestes mancances acaben dificultant l'aprenentatge dels continguts de les assignatures d'història econòmica impartides pel Departament d'Història i Institucions Econòmiques i, a la fi, representen un seriós obstacle en la seva superació. D'aquesta manera, el curs d'*Introducció a la Història* pretén que, en acabar les sessions corresponents, els estudiants que hi han participat coneguin els principals esdeveniments polítics i socials de la història mundial, moderna i, sobretot, contemporània; disposin d'un marc cronològic i geogràfic que permeti situar els principals esdeveniments econòmics; i, finalment, que estiguin en condicions d'entendre i sistematitzar correctament textos en història econòmica.

Professors (curs 2007-2008)

Jordi Guilera Rafecas

Anna Solé del Barrio

GRUPS I PROJECTES D' INNOVACIÓ DOCENT

Grup d'innovació docent a la Història Econòmica, Política i Social

2007GID-UB/12

Responsable: Miquel Gutiérrez Poch

Integrants del grup: Adoración Álvaro Moya, Francesca Antolín Fargas, Josep Maria Benaul Berenguer, Ángel Amado Calvo Calvo, Montserrat Carbonell Esteller, Anna Carreras Marín, Lluís Castañeda Peirón, Jordi Catalan Vidal, Josep Colomé Ferrer, Montserrat Duran Pujol, Sergio Espuelas Barroso, Gaspar Feliu Monrfort, Tomàs Fernández de Sevilla Mansanet, Paloma Fernández Pérez, Jordi Guilera Rafecas, Alfonso Herranz Loncán, Julio Martínez Galarraga, Elena Martínez Ruiz, Pere Pacual Doménech, Jordi Pascual Escutia, Jordi Planas Maresma, Marc Prat Sabartés, Ramon Ramon Muñoz, Javier San Julián Arrupe, Esther M. Sánchez Sánchez, Àlex Sánchez Suárez, Anna Solé del Barrio, Ricard Soto Company, Carles Sudrià Triay, Enric Tello Aragay, Daniel Aurelio Tirado Fabregat, Francesc de Paula Valls Junyent, César Yáñez Gallardo

Projectes concedits al Departament

Projecte per Millorar la Qualitat Docent

Subcomissió de Millora i Innovació Docent de la Universitat de Barcelona
2007-2008

«Reelaboració de plans docents i avaluació continuada en la història econòmica, política i social»

Responsable: Miquel Gutiérrez Poch

Integrants del grup: Francesca Antolín Fargas, Josep M. Benaul Berenguer, Montserrat Carbonell Esteller, Lluís Castañeda Peirón, Jordi Catalan Vidal, Jordi Pascual Escutia, Jordi Planas Maresma, Ramon Ramon Muñoz, Àlex Sánchez Suárez, Enric Tello Aragay, Daniel A. Tirado Fabregat, Francesc Valls Junyent, César R. Yáñez Gallardo

Projecte per Millorar la Qualitat Docent
Agència i Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR)
2007-2009

«Innovació docent en Història Econòmica d'Espanya i Mundial del segle XX»

Responsable: Jordi Catalan Vidal

Integrants del grup: Adoración Álvaro Moya, Josep M. Benaul Berenguer,
Miquel Gutiérrez Poch, Elena Martínez Ruiz, Jordi Pascual Escutia, Pere
Pascual Domènech, Marc Prat Sabartés, Esther M. Sánchez Sánchez, Carles
Sudrià Triay, Daniel A. Tirado Fabregat, Francesc Valls Junyent,

Projecte per Millorar la Qualitat Docent
Agència i Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR)
2007-2009

«Materials docents i millora de la formació acadèmica: actualització i
renovació de la Guia Pràctica d'Història Econòmica i Mundial»

Responsable: Enric Tello Aragay

Coordinador: Ramon Ramon Muñoz

Integrants del grup: Àngel Calvo Calvo, Montserrat Carbonell Esteller, Anna
Carreras Marín, Josep Colomé Ferrer, Gaspar Feliu Montfort, Paloma
Fernández Pérez, Alfonso Herranz Loncán, Jordi Planas Maresma, Àlex
Sánchez Suárez, Ricard Soto Company, César Yáñez Gallardo,

Projectes en què participen membres del Departament

Projecte per Millorar la Qualitat Docent
Agència i Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR)
2006-2008

Grup d'Innovació Docent de gestió i Administració Pública (GID-GAP)

Responsable: Marina Soler

Hi participa: Montserrat Carbonell Esteller

Projecte per Millorar la Qualitat Docent
Agència i Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR)
2007-2009

Potenciació de les competències transversals als ensenyaments
d'economia i empresa mitjançant casos pràctics

Responsable: Román Adillón

Hi participa: Miquel Gutiérrez Poch

PROGRAMA DE DOCTORAT

El Departament d'Història i Institucions Econòmiques de la Universitat de Barcelona i el Departament d'Economia i Història Econòmica de la Universitat Autònoma de Barcelona disposen d'un Programa Interuniversitari de Tercer Cicle d'Història i Institucions Econòmiques. El programa està especialment dissenyat per a oferir formació superior en economia i en història econòmica.

Aquest programa interuniversitari funciona des de 1991. Actualment es regeix per la normativa general (RD 788/1998 de 30 d'abril) i pel Conveni de Programa de Doctorat Interuniversitari en Història Econòmica signat pels rectors de les Universitats de Barcelona i Autònoma de Barcelona amb data de 15 d'octubre de 1999.

Diferents convocatòries d'aquest programa han obtingut finançament de la Secretaria d'Estat d'Educació i Universitats, del Ministerio d'Educación y Ciencia, així com diverses ajuts de la Generalitat de Catalunya. El programa ha rebut un ajut ADQUA del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya a la convocatòria de 2003 (DOGC, 3854-31/03/2003). També li va ser atorgada la menció de qualitat del Ministeri d'Educació i Ciència (referència 2003-00370) amb una puntuació de 81,9 sobre cent per part de l'ANECA. Aquesta menció ha estat renovada fins al curs 2009-2010.

Director

Dr. Enric Tello Aragay

Coordinador

Dr. Alfonso Herranz Loncán

PROFESSORS PARTICIPANTS EN EL PROGRAMA DE DOCTORAT

Universitat de Barcelona

Dra. Francesca Antolín Fargas
Dr. Josep Maria Benaul Berenguer
Dr. Jordi Catalan Vidal
Dra. Montserrat Duran i Pujol
Dr. Gaspar Feliu Monfort
Dr. Miquel Gutiérrez Poch
Dr. Alfonso Herranz Loncán
Dr. Jordi Nadal Oller
Dr. Pere Pascual Domènech
Dr. Jordi Pascual Escutia
Dr. Marc Prat Sabartés
Dr. Alejandro Sánchez Suárez
Dr. Ricard Soto Company
Dr. Carles Sudrià Triay
Dr. Enric Tello Aragay
Dr. Daniel Tirado Fabregat
Dr. Cesar Yáñez Gallardo

Universitat Autònoma de Barcelona

Dra. Anna M. Aubanell Jubany
Dr. Esteve Deu Baigual
Dr. Daniel Devolder
Dr. Ramon Garrabou Segura
Dr. Jordi Maluquer de Motes
Dr. Joan Martínez Alíer
Dr. Francesc Muñoz Pradas
Dr. Giuseppe Munda
Dr. Roser Nicolau Nos
Dr. Josep Pujol Andreu
Dr. Carmen Sarasúa García
Dra. Alberta Toniolo

Professors convidats

Professors convidat al Programa (ajuts de mobilitat de professors del MEC)

Jan-Luiten Van Zanden, Professor de la Universitat de Utrecht/International
Institute of Social History, Amsterdam
14 i 15 d'abril de 2008

José Luís Cardoso, Professor- Instituto de Ciências Sociais, Universidad de
Lisboa.
21 al 24 d'abril de 2008

ASSIGNATURES DEL CURS 2007-2008

Impartides a la Universitat de Barcelona

La industrialització en perspectiva comparada
Dr. Jordi Catalan Vidal

Cultura, política i institucions en el desenvolupament econòmic
Dra. Francesca Antolín Fargas

Principis d'Economia (Macroeconomia)
Dr. Alfonso Herranz Loncán

Temes de Pensament Econòmic
Dr. Jordi Pascual Escutia

Globalització i desigualtat (segles XIX i XX)
Dr. Daniel Tirado Fabregat i Dr. Alfonso Herranz Loncán

Mètode i anàlisi en Història Econòmica-I: pautes del creixement econòmic
Dr. Carles Sudrià Triay-Dr. Enric Tello Aragay

Mètode i anàlisi en Història Econòmica-II: recursos naturals i canvi tècnic
Dr. Esteve Deu Baigual-Dr. Enric Tello Aragay

Història Econòmica de l'Empresa
Dr. Josep M. Benaul Berenguer i Dr. Alejandro Sánchez Suárez

L'economia latinoamericana en perspectiva històrica
Dr. César R. Yáñez Gallardo

Impartides a la Universitat Autònoma de Barcelona

Gènesi i Desenvolupament del Sistema Alimentari Contemporani
Dr. Ramon Garrabou-Dr. Josep Pujol Andreu

Introducció als mètodes quantitius
Dr. Daniel Devolder i Dr. Giuseppe Munda

Anàlisi Històric del Creixement Econòmic Contemporani
Dr. Jordi Maluquer de Motes

Història de la població
Dra. Roser Nicolau i Dr. Francisco Muñoz

Principis d'Economia (Microeconomia)
Dra. Anna Maria Aubanell

Fonaments d'Economia ecològica
Dr. Joan Martínez Alier, Dr. Nikolas Kosoy i Dr. Geroen van der Bergh

TESIS DOCTORALS I TREBALLS DE RECERCA

TESIS DOCTORALS LLEGIDES AL DEPARTAMENT D'HISTÒRIA I INSTITUCIONS ECONÒMIQUES

El 10 de juny de de 2008 es va defensar la tesi doctoral presentada per Joan Carles Cirer, ***Els orígens de l'èxit turístic balear: c1850-1936***, dirigida pel Dr. Carles Sudrià Triay. Tribunal: Dr. Eugeni Aguiló (UIB), Dr. Joan Cals (UAB), Dra. Isabel Moll (UIB), Dr. Modest Fluvià (UdG), Dr. Josep Maria Benaul (UB)

El 14 de juliol de de 2008 es va defensar la tesi doctoral presentada per Edgar Demetrio Tovar García, ***Globalización del capital y sus efectos en el sistema financiero y el desarrollo económico***, dirigida pel Dr. Daniel A. Tirado. Tribunal: Dr. Carles Sudrià (UB), Dra. María Ángeles Pons (U. de València), Dra. Elisenda Paluzie (UB), Dra. Rosella Nicolini (UPF), Dr. Alfonso Herranz (UB)

El 19 de setembre de 2008 es va defensar la tesi doctoral presentada per Anna Carreras Marín, ***El comercio internacional textil en 1913: un análisis del comercio intraindustrial***, dirigida pel Dr. Carles Sudrià Triay. Tribunal: Dr. Albert Carreras (UPF), Dr. Antonio Tena (U. Carlos III), Dra. Elisenda Paluzie (UB), Dr. Josep Maria Benaul (UB), Dr. Daniel A. Tirado (UB)

PROGRAMA DE DOCTORAT EN HISTÒRIA I INSTITUCIONS ECONÒMIQUES

Treballs de recerca presentats per l'obtenció del Diploma d'Estudis Avançats, corresponents als estudiants del bienni 2007-2009

Defensats a la Universitat de Barcelona

Vicente Neira Barría

Distribución funcional del ingreso y tasas de ganancia del capital en América Latina, 1950-2000

Dr. César Yáñez, director

Comissió avaluadora: Dr. César Yáñez (UB), Dr. Albert Carreras (UPF) i Dr. Xavier Tafunell (UPF)

Joan Sogués Pibernat

Pautas financieras de la empresa industrial tradicional en la Cataluña de 1955-1976

Dr. Pere Pascual, director

Comissió avaluadora: Dr. Carles Sudrià (UB), Dr. Esteve Deu (UAB) i Dr. Alfonso Herranz (UB)

Defensats a la Universitat Autònoma de Barcelona

Santiago Colmenares

El debate empírico de los términos de intercambio y los términos de intercambio doble factoriales de Colombia, 1975-2005

Dr. Ramon Garrabou, director

Comissió avaluadora: Dr. Joan Martínez-Alier (UAB), Dr. Albert Carreras (UPF) i Dr. Carles Sudrià (UB)

Pablo Martinelli

Contribución al estudio de las desigualdades en España de los 60: ingresos y alimentación

Dr. Josep Pujol, director

Comissió avaluadora: Dr. Jordi Maluquer de Motes (UAB), Dr. Alfonso Herranz (UB) i Dra. Roser Nicolau (UAB)

Pere Roca

El sistema cereal de secà i la ramaderia a les masies del Vallès Occidental entre els segles XVII i XIX

Dr. Ramon Garrabou, director

Comissió avaluadora: Dr. Josep Pujol (UAB), Dr. Enric Tello (UB) i Dr. Francesc Valls (UB)

Leah Temper

Greening the Desert? Social Metabolism of Agriculture in Israel and the West Bank

Dr. Ramon Garrabou (UAB) i Dr. Enric Tello (UB), directors

Comissió avaluadora: Dr. Alfonso Herranz (UB), Dr. Xavier Cussó (UAB) i Dr. Jesús Ramos (UAB).

ORGANITZACIÓ DE LA RECERCA

La recerca dels membres del Departament d'Història i Institucions Econòmiques s'organitza en diferents estructures, entre les quals tenen una especial rellevància el Centre d'Estudis «Antoni de Capmany» d'Economia i Història Econòmica i la Xarxa de Referència en Economia i Polítiques Públiques de la Generalitat de Catalunya.

CENTRE D'ESTUDIS «ANTONI DE CAPMANY» D'ECONOMIA I HISTÒRIA ECONÒMICA

El Centre d'Estudis «Antoni de Capmany» d'Economia i Història Econòmica té com a objectiu fomentar, projectar i difondre la recerca i la transferència de coneixement en el seu àmbit especialitzat, que és el desenvolupament econòmic de les nostres societats des d'una perspectiva de llarg termini. El Centre promou la col·laboració amb entitats públiques i privades, promociona l'assessorament científic en l'àmbit de la seva competència, edita publicacions científiques i realitza accions de comunicació i difusió de les activitats realitzades. Actualment té en curs set projectes de recerca.

El Centre està constituït pels membres dels grups de recerca nascuts en l'àmbit del Departament d'Història i Institucions Econòmiques:

Dr. Carles Sudrià Triay (director)

Dr. Francesc Valls Junyent (secretari)

Sra. Adoración Álvaro Moya, Dra. Francesca Antolín Fargas, Dr. Josep M. Benaul Berenguer, Sr. Marc Badia Miró, Dra. Yolanda Blasco Martel, Sra. Laura Calosci, Dr. Angel Calvo Calvo, Dra. Montserrat Carbonell Esteller, Sra. Anna Carreras Marin, Dr. Lluís Castañeda Peirón, Dr. Jordi Catalan Vidal, Dr. Josep Colomé Ferrer, Dra. Montserrat Duran Pujol, Sr. Sergio Espuelas Barroso, Dr. Gaspar Feliu Montfort, Sr. Tomás Fernández de Sevilla Mansanet, Dra. Paloma Fernández Pérez, Sr. Jordi Guilera Rafecas, Dr. Miquel Gutiérrez Poch, Dr. Alfonso Herranz Loncán, Sr. Julio Martínez Galarraga, Dra. Elena Martínez Ruiz, Dr. Pere Pascual Domènech, Dr. Jordi Pascual Escutia, Dr. Jordi Planas Maresma, Dr. Marc Prat Sabartés, Sr. Ramon Ramon Muñoz, Dra. Esther M. Sánchez Sánchez, Dr. Alejandro Sánchez Suárez, Sra. Anna Solé del Barrio, Dr. Raimon Soler Becerro, Dr. Ricard Soto Company, Dr. Enric Tello Aragay, Dr. Daniel Tirado Fabregat, Dr. César Yáñez Gallardo

GRUPS DE RECERCA

La recerca sempre ha estat un àmbit privilegiat en el Departament d'Història i Institucions Econòmiques. L'activitat investigadora dels seus membres s'ha desenvolupat a l'entorn de tres grans àrees temàtiques: la història industrial i de l'empresa, l'economia pre-industrial i agrària i, finalment, la història del pensament econòmic.

Grup de Recerca d'Història Industrial i de l'Empresa

(Consolidat de la Generalitat de Catalunya, 1995 SGR 209; 1998 SGR 00035; 2000 SGR 00009; 2001 SGR00028, 2005 SGR00854; Reconegut per la Divisió II, categoria A; Cap de les Xarxes Temàtiques 1999 XT 00040, 2001 XT 00024, 2003 XT 00056: 'Història Industrial i de l'Empresa'; amb les Universitats Pompeu Fabra, Autònoma de Barcelona, Màlaga i Santiago del Compostela)

Investigador responsable

Dr. Carles Sudrià i Triay

Membres del grup

Carles Sudrià Triay
Jordi Catalan Vidal
Francesca Antolín Fargas
Pere Pascual Domènech
Josep Maria Benaul Berenguer
Daniel Tirado Fabregat
Alejandro Sánchez Suárez
Montserrat Carbonell Esteller
Angel Calvo Calvo
Paloma Fernández Fernández
Lluís Castañeda Peirón
Francesc Valls Junyent
Alfonso Herranz Loncán
Miquel Gutiérrez Poch
Ramon Ramon Muñoz
Marc Prat Sabartés
Alex Elu Terán
Daniel Vázquez Saavedra
Marc Badia Miró
Sergio Espuelas Barroso
Anna Solé del Barrio
Alessandra Vannini
Julio Martínez Galarraga
Tomàs Fernández de Sevilla Mansanet
Jordi Guilera Rafecas
Raimon Soler Becerro
Yolanda Blasco Martel
Pilar Nogués Marco
Laura Calosci
Rafael Alcalde Ceravalls
Celia Lozano López de Medrano

Antecedents, objectius a assolir i línies de recerca

El Grup de Recerca d'Història Industrial i de la Empresa té com a principals objectius tant el desenvolupament com la difusió de la investigació de la Història Industrial i de l'Empresa. En particular, centra el seu treball en l'anàlisi del període contemporani (s. XIX i XX) i l'estudi de la economia catalana i espanyola, contemplades des d'una perspectiva comparada, on l'àmbit de la indústria i de l'empresa europea ens serveixen de marc de referència.

Projectes en curs

Redes empresariales y grupos de interés en el avance de la segunda revolución tecnológica en España (siglos XIX y XX)

ECO2008-00398/ECON

Ministerio de Educación y Ciencia. Dirección General de Investigación.

Investigador principal: Dra. Paloma Fernández Pérez

Revoluciones tecnológicas y crecimiento económico en España, 1785-1985: Un enfoque de historia industrial

SEJ2005 – 02498 / ECON

Ministerio de Educación y Ciencia. Dirección General de Investigación.

Investigador principal: Dr. Jordi Catalan Vidal

El sistema financiero en el desarrollo económico de España (1814-1874). La financiación del sector privado

SEJ 2005 – 02869 / ECON

Ministerio de Educación y Ciencia. Dirección General de Investigación

Investigador principal: Dr. Carles Sudrià Triay

Història Industrial i de l'Empresa

Comissionat per a Universitats i Recerca

Projectes de recerca per potenciar els grups de recerca consolidats

2005SGR 00854

2005-2008

Investigador principal: Dr. Carles Sudrià Triay

Projectes anteriors

Instituciones, Mercado y Crecimiento Económico. Redes Empresariales e Industrias de Red en España (siglos XIX-XX)

SEJ2005-02788/ECON

Ministerio de Educación y Ciencia. Dirección General de Investigación.

Investigador principal: Dra. Paloma Fernández Pérez

El impacto exterior de las revistas españolas de Economía: un análisis comparado con los casos francés, alemán e italiano

Ministerio de Educación y Ciencia EA 2005-0162

2005- 2005

Investigador principal: Dr. Daniel A. Tirado Fabregat

L'impacte del nacionalisme econòmic espanyol sobre el desenvolupament econòmic de Catalunya i el País Valencià: Revisant la tesi de Romà Perpinyà

Generalitat de Catalunya, Conselleria de Presidència, 187/2005

2005- 2005

Investigadors principals: Dr. Daniel A. Tirado Fabregat, Dra. Elisenda Paluzie i Hernandez i Dr. Jordi Pons Novell

Història Industrial i de l'Empresa

Comissionat per a Universitats i Recerca

Projectes de recerca per potenciar els grups de recerca consolidats

2001SGR00028

2002-2005

Investigador principal: Dr. Carles Sudrià Triay

Control interno y externo de la empresa. Una perspectiva històrica

CICYT (BEC2002-03890)

2002-2005

Investigador principal: Dra. Francesca Antolín Fargas

La creación de la ventaja comparativa: España en la historia industrial de Europa, 1826-2001

CICYT (BEC2002-00423)

2002-2005

Investigador principal: Dr. Jordi Catalan i Vidal

Industrialización y estrategias empresariales en España, 1780-1936

CICYT (BEC2002-01113)

2002-2005

Investigador principal: Dr. Carles Sudrià Triay

Història Industrial i de l'Empresa
Comissionat per a Universitats i Recerca
Creació de Xarxes Temàtiques
2003XT00056
2003-2004
Investigador principal: Dr. Carles Sudrià Triay

Geografia Econòmica
Comissionat per a Universitats i Recerca
Creació de Xarxes Temàtiques
2003XT-00043
2003-2004
Participació: Dr. Daniel A. Tirado Fabregat

Història Industrial i de l'Empresa
Comissionat per a Universitats i Recerca
Creació de Xarxes Temàtiques
2001XT00024
2001-2003
Investigador principal: Dr. Carles Sudrià Triay

Història Industrial i de l'Empresa
Comissionat per a Universitats i Recerca
Projectes de recerca per potenciar els grups de recerca consolidats
2000SGR00009
2000 - 2002
Investigador principal: Dr. Carles Sudrià Triay

CONVENIS

Evolució històrica d'Hispano Mecano Eléctrica (1958-2008)

Hispano Mecano Eléctrica SAU

(FBG 304871)

2008

Investigador principal: Dr. Miquel Gutiérrez Poch

Els orígens històrics del dèficit català en polítiques socials

Conselleria d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya

(FBG 304931)

2008

Investigador principal: Dr. Alfonso Heranz Loncán

Contracte de recerca de postgrau d'Aurelia Hernández adscrit al projecte "Instituciones, mercado y crecimiento económico. Redes empresariales e industrias de red en España (siglos XIX-XX), segons conveni entre la Universitat Pública de Navarra i la Universitat de Barcelona.

Universidad Pública de Navarra

Setembre 2007-setembre 2008

Investigador principal: Dra. Paloma Fernández Pérez

Recopilació documental sobre els orígens de la indústria gasista de Catalunya

Fundació Gas Natural (FBG304971)

2007-2008

Investigador principal: Dr. Carles Sudrià Triay

Recopilació documental sobre els orígens de la indústria gasista de Catalunya

Fundació Gas Natural (FBG304378)

2007-2008

Investigador principal: Dr. Carles Sudrià Triay

Estudi socioeconòmic de la comarca del Maresme

Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona

2007

Investigador principal: Dr. Daniel A. Tirado Fabregat

Atles industrial de Catalunya

Ministerio de Industria y Energía (FBG303479) CIDEM (FBG303723)

CIDEM (FBG303749)

2006-2008

Investigadors principals: Dr. Jordi Nadal Oller, Dr. Josep Maria Benaul Berenguer i Dr. Carles Sudrià Triay

Innovación y empresa en Europa: claves de competitividad internacional
Fundación BBVA
2003-2006
Investigadora principal: Paloma Fernández

La Farga Lacambra (1808-2000). Un estudi socio-econòmic
La Farga Lacambra (FBG302048)
Investigadors principals: Dr. Jordi Nadal Oller i Dr. Pere Pascual Domènech

Història del Banc de Barcelona
Banco de Santander Central Hispano-Conselleria d'Economia de la
Generalitat de Catalunya (FBG302502)
Investigadors: Dr. Carles Sudrià Triay i Dr. Yolanda Blasco Martel

Grup de Recerca sobre Economies Pre-Industrials i Aspectes Agraris de les Economies Industrials

(Reconegut per la Divisió II, categoria B)

Investigador responsable

Dr. Gaspar Feliu Montfort

Membres del Grup

Dra. Montserrat Carbonell Esteller

Dr. Josep Colomé Ferrer

Dra. Montserrat Duran Pujol

Dr. Jordi Planas Maresma

Dr. Ricard Soto Company

Dr. Enric Tello Aragay

Antecedents i objectius a assolir i línies de recerca

El Grup de Recerca «Economies pre-industrials i aspectes agraris de les economies industrials» fou creat amb la finalitat de coordinar diferents iniciatives i treballs en curs dins del Departament d'Història i Institucions Econòmiques de la Universitat de Barcelona, molts d'ells relacionats amb grups de treball en altres departaments o universitats. El nexa comú és l'estudi de les economies pre-industrials, concepte que aplega el llarg període que va del segle IX al segle XIX.

Projectes en curs

Caras ocultas del desarrollo económico: energía, territorio y cambio global en el Mediterráneo Occidental desde la Baja Edad Media hasta la actualidad

Dirección General de Investigación. Ministerio de Educación y Ciencia

Programa Nacional de Promoción General del Conocimiento

SEJ2006-15108-C02-01/GEOG

2007-2009

Investigador principal: Dr. Enric Tello Aragay

Projectes anteriors

Requerimientos y disponibilidades territoriales: cambios económicos en el uso del suelo y evolución histórica de los paisajes agrarios mediterráneos.

Ministerio de Ciencia y Tecnología
Programa Nacional de Socioeconomía
SEC2003-08449-C04-03

2003-2006

Investigador principal: Dr. Enric Tello Aragay

El trabajo agrario y la inversión del capital-tierra en la formación de los paisajes agrarios mediterráneos noroccidentales: una perspectiva comparativa a largo plazo (s. XI-XX).

Secretaría de Estado de Educación, Universidades, Investigación y
Desarrollo

Programa Nacional de Promoción General del Conocimiento
BXX2000-0534-C03-02

2000-2003

Investigador principal: Dr. Enric Tello Aragay

Formación y expansión del feudalismo catalán: Evolución de las formas de acceso a la tierra y la renta feudal en Cataluña, Valencia y Mallorca (siglos VIII-XVI).

Secretaría de Estado de Educación, Universidades, Investigación y
Desarrollo

Programa Nacional de Promoción General del Conocimiento
PB96-0242

1997-2000

Investigador principal: Dr. Gaspar Feliu Montfort

Posibilidades de producción, evolución de los precios y distribución de los ingresos en la agricultura catalana (siglos XI-XX).

Secretaría de Estado de Universidades e Investigación
Programa Nacional de Promoción General del Conocimiento
PB93-0855-C02-02

1994-1997

Investigador principal: Dr. Enric Tello Aragay

CONVENIS

Microfinances i gènere : una perspectiva històrica

Institut Català de les Dones

U-50/05

2005

Investigadora principal: Dra. Montserrat Carbonell i Esteller

Els pergamins dels comtes de Barcelona de Ramon Borrell a Ramon

Berenguer III

Fundació Noguera

Ajuts a la Recerca

2002-2005

Investigador Principal: Dr. Gaspar Feliu Monfort i Dr. J.M. Salrach

Economies pre-industrials i aspectes agraris de les economies industrials

Universitat de Barcelona

Ajuts a la Recerca

2002-2004

Investigador principal: Dr. Gaspar Feliu Monfort

Grup de Recerca d'Història del Pensament Econòmic

(Reconegut per la Divisió II, Categoria Especial)

Investigador responsable

Membres del grup

Dr. Jordi Pascual Escutia
Sr. Javier San Julián Arrupe

Antecedents, objectius a assolir i línies de recerca

Aquest Grup de Recerca va començar a treballar com a tal fa més de deu anys, amb una recerca sobre la difusió de la fisiocràcia a Espanya, publicant un treball els Drs. Ernest Lluch i Lluís Argemí. Des d'aleshores, el grup ha continuat el seu treball, especialment sobre el tema del pensament econòmic a Catalunya i Espanya, tant pel que fa a autors espanyols (com ara Echegaray, estudiat per J. Pascual, o com Zuaznavar, estudiat per Javier San Julián), com pel que fa a la difusió de doctrines econòmiques estrangeres a Espanya (el pensament alemany, cameralista, en el segle XVIII, i la influència del krausisme i d'altres corrents del segle XIX, obres publicades o presentades a congressos internacionals pels Drs. Lluch i Argemí).

Les línies de recerca, que afecten a aquests dos temes, amb especial interès pel que fa a Catalunya, es plantegen com a línia de continuació en el futur, a fi de completar una imatge del que fou el pensament econòmic en el nostre país en una de les vessants menys estudiades fins ara: la recepció d'idees foranies, i la seva correcció a fi de fer-les adaptables al nostre context (força diferent d'aquell pel que foren creades). Això permet analitzar les formes generals de difusió i d'adaptació de les idees econòmiques, constatant l'existència de filtres que ajuden a destriar les idees més favorables d'aplicació en una política econòmica.

Convenis

Història del Pensament Econòmic
Universitat de Barcelona
Ajuts a la Recerca
2004 - 2005
Investigador principal: Dr. Lluís Argemi d'Abadal

Història del Pensament Econòmic
Universitat de Barcelona
Ajuts a la Recerca
2001-2002
Investigador principal: Dr. Lluís Argemí d'Abadal

XARXA DE REFERÈNCIA D'R+D+I EN ECONOMIA I POLÍTQUES PÚBLIQUES DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

(XREPP)

La **Xarxa de Referència D'R+D+I en Economia i Polítiques Públiques de la Generalitat de Catalunya (XREPP)** va ser creada per resolució del Departament d'Educació i Universitats de 20 de novembre de 2006.

XREPP és una xarxa de recerca orientada principalment al disseny i a l'avaluació de les polítiques públiques. En aquest sentit, el seu principal objectiu consisteix en la realització de producció científica que informi i orienti l'elaboració i avaluació de polítiques públiques de rellevància per a la societat en tres àmbits diferenciats.

Els resultats obtinguts han de servir per orientar les polítiques industrials de les administracions públiques.

Les línies de recerca pròpies de XREPP són:

- Polítiques socials (salut, educació, medi ambient, dependència i sistemes de seguretat social).
- Economia Pública
- Regulació Econòmica
- Geografia econòmica i localització industrial
- Demografia empresarial i polítiques industrials
- Capital humà: educació superior i demanda de qualificació
- Economia catalana

La xarxa agrupa a cinc grups de recerca de quatre universitats diferents:

- **Centre d'Anàlisi Econòmica i de les Polítiques Socials (CAEPS)** de la Universitat de Barcelona.
- **Grup de Recerca d'Economia i Polítiques Públiques (GREP)** de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- **Grup d'Investigació en Economia Pública (GIEP)** de la Universitat de Girona
- **Grup de Recerca d'Indústria i Territori (GRIT)** de la Universitat Rovira i Virgili.
- **Grup de Recerca en Globalització, Desigualtat Econòmica i Polítiques Públiques en Perspectiva Històrica (GRGDEP)** de la Universitat de Barcelona.

El Grup de Recerca en Globalització, Desigualtat Econòmica i Polítiques Públiques en Perspectiva Històrica (GRGDEP) neix en el si del Departament d'Història i Institucions Econòmiques de la Universitat de Barcelona i la major part dels seus membres ho són, també, del Grup de Recerca consolidat de la Generalitat de Catalunya en Història Industrial i de l'Empresa.

Membres

Daniel A. Tirado Fabregat (Universitat de Barcelona)- Director
Alfonso Herranz Loncán (Universitat de Barcelona)
Ramon Ramon i Muñoz (Universitat de Barcelona)
Marc Prat Sabartès (Universitat de Barcelona)
Julio Martínez Galarraga (Universitat de Barcelona)
Marc Badia Miró (Universitat Oberta de Catalunya)
Anna Carreras Marín (Universitat de Barcelona)
Jordi Guilera (Universitat de Barcelona)
Sergio Espuelas (Universitat de Barcelona)
Elena Martínez Ruiz (Universitat de Alcalá de Henares)
José Alejandro Peres Cajías (Universitat de Barcelona)
Carolina Roman (Universidad de la República, Montevideo, Uruguay)
Javier Silvestre Rodríguez (Universidad de Zaragoza)
Margarita Vilar Rodríguez (Universidade da Coruña)
Javier San Julián Arrupe (Universitat de Barcelona)
Alexander Elu Terán (European University Institute)

Línies de recerca

- Globalització, desigualtat territorial i polítiques públiques en perspectiva històrica
- Indicadors de desenvolupament econòmic regional en el llarg termini
- Globalització, tamany de mercat i desigualtat econòmica regional
- Els orígens de les polítiques de cohesió territorial
- Cohesió vs. Creixement econòmic
- Desigualtat econòmica en el llarg termini: mesures i determinants
- Orígens de l'Estat del Benestar
- La desigualtat econòmica com a determinant del creixement de les societats

**Activitats de la Xarxa de Referència en Economia i Polítiques
Públiques organitzades pel grup de Recerca en Desigualtat
Econòmica i Polítiques Públiques en Perspectiva Històrica**

Curs 2007/2008

**Seminaris de la Xarxa de Referència en Economia i Polítiques
Públiques**

25 d'octubre de 2007

Paola Aza i Reto Bertoni, (Universidad de la República, Uruguay)

«*El papel de la fiscalidad en la construcción de los modelos de bienestar en Uruguay durante el siglo XX*»

29 de novembre de 2007

Max-Stephan Schulze (London School of Economics)

«*On the Origins of Border Effects: Insights from the Habsburg Customs Union*»

29 de febrer de 2008

Pilar Nogués (Sciences Politiques-Paris)

«*Did Bullionism Matter? Evidence from Cadiz Shadow Market for Silver: 1729-174*»

14 de març de 2008

Vicent Bignon (Université de Paris 10-Nanterre i Sciences Po)

«*Cigarette money, black markets and commodity price integration around the 1948 German miracle*»

2 d'abril de 2008

John Murray

«*Origins and Development of the American Health Insurance*»

3 d'abril de 2008

John Murray

«*Identifying, separating, and managing asymmetric information: Evidence from short term disability insurance*»

18 d'abril de 2008

Joan Costa (London School of Economics)

«*An exploration of generic competition in EU-5*»

25 d'abril de 2008

Simón Sánchez Moral (Centro Superior de Investigaciones Científicas)

«*Contribución de la econometría espacial a la renovación teórico-metodológica de los estudios de localización industrial*»

23 de maig de 2008

Luis Bértola, (Universidad de la República, Uruguay)

«*Income distribution in the Latin American Southern Cone during the first globalization boom, ca: 1870-1920*»

Workshops

14 de desembre de 2007

Desigualdad económica y orígenes del Estado del Bienestar en España y Portugal (presessió del IX Congrés de l'Associació Espanyola de Història Econòmica)

31 de gener de 2008

VIIIth Doctoral Meetings in International Trade and International Finance
Organized by the network Research in International Economics and Finance

16-17 de setembre de 2008

Modelos de Bienestar y Desarrollo Económico en América latina y Europa del Sur: Una aproximación de largo plazo desde la perspectiva del gasto Público Social

Conferència anual

Segona conferència anual de Polítiques Públiques a càrrec del Dr. Jorge Martinez-Vazquez sobre *Myth and reality of flat tax reform: micro estimates of tax evasion response and welfare effects in Russia*.

Estades de professors visitants

26 de març a 3 d'abril de 2008

John Murray (University of Toledo, Ohio)

Altres projectes en què participen membres del Departament

*Energia y economia en America Latina y el Caribe, desde mediados del siglo
XIX a finales del siglo XX*

Ministerio de Ciencia y Tecnología

Programa Nacional de Promoción General del Conocimiento

SEJ2007-60445

2007-2010

Investigador principal: Dr. Alber Carreras

Membres del Departament que participen en el projecte: Dra. Anna
Carreras Marín i Dr. César Yáñez Gallardo

Revista de Historia Industrial

Edita:

Departament D'Història i Institucions Econòmiques (Universitat de Barcelona)

Fundador y director emérito:

Jordi Nadal (Universitat de Barcelona)

Consejo de Redacción

Directores:

Antonio Parejo (Universidad de Málaga)

Carles Sudrià (Universitat de Barcelona)

Editor:

Álex Sánchez (Universitat de Barcelona)

Vocales:

Joám Carmona Badia (Universidad de Santiago)

Albert Carreras (Universitat Pompeu Fabra)

Jordi Catalan (Universitat de Barcelona)

Antonio Escudero (Universidad de Alicante)

Antonio Gómez Mendoza (Universidad Complutense de Madrid)

Mathias Kipping (York University, Toronto)

Jordi Maluquer De Motes (Universitat Autònoma de Barcelona)

José Miguel Martínez Carrión (Universidad de Murcia)

Núria Puig (Universidad Complutense de Madrid)

Marcelo Rougier (Universidad de Buenos Aires)

Max-Stephan Schulze (London School of Economics)

Luciano Segreto (Università di Firenze)

Jaume Torras (Universitat Pompeu Fabra)

Secretario:

Marc Prat (Universitat de Barcelona)

Coordinadora de Recensiones:

Núria Puig (Universidad Complutense de Madrid)

Consejo Asesor:

Franco Amatori (Università Luigi Bocconi, Milán)

Alber Broder (Université Paris XII)

Pere Pascual (Universitat de Barcelona)

Jaime Reis (Universidade de Lisboa)

Redacci3n, administraci3n y suscripciones:
DEPARTAMENT D'HIST3RIA I INSTITUCIONS ECON3MIQUES
FACULTAT DE CI3NCIES ECON3MIQUES I EMPRESARIALS.
UNIVERSITAT DE BARCELONA
AVDA. DIAGONAL, 690. 08034 BARCELONA
TEL. 93 402 19 32
FAX. 93 402 45 94
E-mail: r.historiaindustrial@ub.edu

Producci3n:
PUBLICACIONS I EDICIONS DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Dep. Legal: B-35.219-92
ISSN: 1132-7200

NÚMERO 34 (2007-2)

SUMARIO

ARTÍCULOS

YOLANDA BLASCO Y PILAR NOGUÉS, *La política crediticia del Banco de Barcelona entre 1844 y 1856: ¿prudente o pro-cíclica?*

RAFAEL BARQUÍN, *El fracaso de un negocio "bueno desde todas las faces". El ferrocarril de Barcelona a Zaragoza*

ADORACIÓN ÁLVARO, *Redes empresariales, inversión directa extranjera y monopolio: el caso de Telefónica, 1924-1965*

ANDREA TAPPI, *El fordismo en la industria europea del automóvil y la SEAT (1950-1970)*

NOTAS DE INVESTIGACIÓN

ALBERT MARTÍNEZ, *Los intereses belgas en la red ferroviaria catalana, 1890-1936*

MASSIMO MAZZONI, *Empresarios Fútbol Club. El fútbol como instrumento de afirmación empresarial*

RECENSIONES

Dávila Corona, Rosa M^a; Duran Pujol, Montserrat, *Diccionario Histórico de Telas y Tejidos. Castellano-Catalán, Junta de Castilla y León / Caja Duero, Salamanca, 2004, 201 pp.*, por ANTONIO PAREJO

Manera, Carles, *Las islas del calzado. Historia económica del sector en Baleares (1200-2000)*, Palma de Mallorca, Leonard Muntaner Editor, 2002, 474 pp., por JOSÉ ANTONIO MIRANDA

Barciela, Carlos; Chastagneret, Gérard; Escudero, Antonio (eds.), *La Historia Económica en España y Francia (siglos XIX y XX)*, Alicante, Universidad de Alicante/Casa de Velázquez, 2006, 566 pp., por ESTHER M. SANCHEZ

Luxán y Meléndez, Santiago de, *La opción agrícola e industrial del tabaco en Canarias, 1827-1836*, PROEXCA/ Gobierno de Canarias, 2007, por MIGUEL SUÁREZ BOSA

Madrid, Rufino-Manuel, *Vencer la noche. La Sevilla iluminada (Historia del alumbrado de Sevilla)*, Sevilla, Universidad de Sevilla, 2007, 252 pp., por MERCEDES FERNÁNDEZ PARADAS

Anes Álvarez de Castrillón, Gonzalo (dir.), *Un siglo de luz. Historia empresarial de Iberdrola*, Iberdrola-Ediciones El Viso, Madrid, 2006, 759 pp., por ISABEL BARTOLOME

Ruttan, Vernon W., *Is War Necessary for Economic Growth? Military Procurement and Technology Development*. Oxford University Press, 2006, 232 pp., por SANTIAGO LÓPEZ GARCÍA

Cerutti, Mario (ed.), *Empresas y grupos empresariales en América Latina, España y Portugal*, Monterrey, Universidad Autónoma de Nuevo León, 2006, 372 pp., por MARÍA FERNÁNDEZ MOYA

Becattini, Giacomo, *La oruga y la mariposa. Un caso ejemplar de desarrollo en la Italia de los distritos industriales: Prato (1954-1993)*, Valladolid, Universidad de Valladolid, 2005, 290, pp., por XOÁN CARMONA BADIA

NOTICIA BIBLIOGRÁFICA

Baleares, por CARLES MANERA

NÚMERO 35 (2007-3)

SUMARIO

ARTÍCULOS

JESÚS ASTIGARRAGA Y JUAN ZABALA, *Los diccionarios de Comercio y Economía en el siglo XVIII español*

PABLO DÍAZ MORLÁN, *La importancia de los acuerdos internacionales en la formación de los grupos empresariales vizcaínos, 1812-1936*

MARCELO ROUGIER, *Crédito e industria en tiempos de Perón, 1944-1955*

JOSÉ LUÍS GARCÍA RUIZ, *Nuevos datos sobre flujos regionales de la banca española en el siglo XX*

NOTAS DE INVESTIGACIÓN

CÉSAR YAÑEZ Y MARC BADIA-MIRÓ, *Las importaciones de relojes y automóviles en América Latina durante 1925*

FRANCESC-XAVIER BOSCH, *Restricciones de energía eléctrica en los primeros años del Franquismo. La Delegación Técnica Especial para la regulación y distribución de energía eléctrica (DTE) 1944-1958*

RECENSIONES

Roncaglia, Alessandro, *La riqueza de las ideas. Una historia del pensamiento económico*, Zaragoza, Prensas Universitarias de Zaragoza, 2006, 778 pp., por JOSÉ JUAN ZABALZA

Casanovas, Miquel A., *Historia Econòmica de Menorca. La transformació d'una economia insular (1300-2000)*. Palma, Editorial Moll, 2006, 492 pp., por CARLES SUDRIÀ

Pérez de Perceval, Miguel A.; López Morell, Miguel A.; Sánchez Rodríguez, Alejandro (eds.), *Minería y desarrollo económico en España*. Madrid, Síntesis, 2006, 303 pp., por ALBERT A. BRODER

Lains, Pedro, *Los progresos del atraso. Una nueva historia económica de Portugal, 1842-1992*. Zaragoza, Prensas Universitarias de Zaragoza, 2006, por PERE PASCUAL

Pascual Domènech, Pere; Fernández Pérez, Paloma (eds.), *Del metal al motor. Innovación y atraso en la historia de la industria metal-mecánica española*. Fundación BBVA, 2007, 496 pp., por DOMINGO CUÉLLAR

Galambos, Louis; Hikino, Takashi; Zamagni, Vera (editors), *The Global Chemical Industry in the Age of the Petrochemical Revolution*, Cambridge University Press, 2007, 529 pp., por ARJAN VAN ROOIJ

Moreno Garrido, Ana, *Historia del Turismo en España en el siglo XX*. Madrid, Síntesis, 2007, 333 pp., por CARMELO PELLEJERO MARTÍNEZ

Martín Aceña, Pablo; Martínez Ruiz, Elena (eds.), *La economía de la guerra civil*. Madrid, Marcial Pons Historia, 2006, 519 pp., por CARLOS BARCIELA

Bernal, A.M.; Florencio Puntas, A.; Madrid Calzada, R.M.; Martínez Ruiz, J.I., *Ingeniería industrial en Andalucía. La labor de AICIA (1982-2007)*. Sevilla, AICIA, 2007., por JUAN FRANCISCO ZAMBRANA PINEDA

SUMARIO

ARTÍCULOS

JKJ THOMSON, *La política del algodón en la España del siglo XVIII*

MERCEDES BERNAL LLORÉNS Y JUAN PEDRO SÁNCHEZ BALLESTA, *Normalización contable de la banca española en los inicios de la industrialización*

RAFAEL ALCALDE, *El caso de la Barcelona Traction. Una revisión*

ESTHER M. SÁNCHEZ SÁNCHEZ, *Redes empresariales francesas en la España franquista: el Conseil National du Patronat Français, 1946-1966*

ERNESTO CLAR MOLINER, *La soberanía industrial. Industrias del complejo pienso-ganadero e implantación del modelo de consumo fordista en España: 1960-1975*

RECENSIONES

Cabana, Francesc (coord.), *Cien empresarios catalanes*, Madrid, LID Editorial Empresarial, prólogo de Jordi Maluquer de Motes, 2006, 784 pp., por JOSÉ LUIS GARCÍA RUIZ

Aurioles Martín, Joaquín; Parejo Barranco, Antonio (coords.), *La economía de la provincia de Málaga, Fundación Cajamar, 2007, 729 pp.*, por VÍCTOR HEREDIA FLORES
Torras Elias, Jaume, *Fabricants sense fàbrica. Els Torelló, d'Igualada (1691-1794)*. Vic, Eumo Editorial, 2007, 261 pp., por JAMES THOMSON

Tortella, Gabriel, *Los orígenes del siglo XXI. Un ensayo de historia social y económica contemporánea*, Madrid, Gadir, 2005, xvi+562 pp., por ALBERT CARRERAS
Colección de Estudios, *Mediterráneo Económico*, números 7-12 (2005-2007), Fundación Cajamar, Almería, por BIENVENIDO MARZO LÓPEZ

Llonch, Montserrat, *Tejiendo en Red. La industria del género de punto en Cataluña (1891-1936)*. Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, Barcelona, 2007, 271 pp., por MARC PRAT SABARTÉS

Valdaliso, Jesús M., *BBK (1907-2007), cien años de compromiso con el desarrollo económico y el bienestar de Bizkaia*, Fundación BBK, Bilbao, 2007, 341 pp., por CARLES SUDRIÀ

Atkinson, Anthony B.; Piketty, Thomas (eds.), *Top Incomes over the 20th Century. A Contrast between Continental European and English-Speaking Countries*, Oxford, Oxford University Press, 2007, 585 pp., por JORDI GUILERA RAFECAS

Mas Ibars, Matilde; Pérez García, Francisco; Uriel Jiménez, Ezequiel, *El stock y los servicios del capital en España y su distribución territorial (1964-2005)*. Nueva metodología, Fundación BBVA, Bilbao, 2007, 568 pp. + CD, por JULIO MARTÍNEZ

NÚMERO 37 (2008-2)

SUMARIO

ARTÍCULOS

JAVIER MORENO LÁZARO, *Tecnología, empresa y mercado en la fabricación española de galletas, 1790-1936*

PERE PASCUAL DOMÈNEC, *La industria del cobre en España. 1. De 1900 a 1975*

JOSÉ LUIS RAMOS GOROSTIZA, *El descontento frente a la ciudad industrial: reformismo social y "ciudad jardín" en España, 1900-1923*

JEAN-LOUIS LOUBET, *El automóvil en Francia y la globalización. El caso de PSA Peugeot Citroën y de Renault*

ERNESTO CLAR MOLINER, *La soberanía industrial. Industrias del complejo pienso-ganadero e implantación del modelo de consumo fordista en España: 1960-1975*

NOTAS DE INVESTIGACIÓN

MARC PRAT SABARTÉS, *Los mayoristas de provincias en la comercialización de tejidos catalanes (1850-1930)*

NOTA BIBLIOGRÁFICA

ANDRÉS SÁNCHEZ-PICÓN, *Las estadísticas históricas de Andalucía*

RECENSIONES

Carmona Badía, Joám (coord.), *Empresarios de Galicia, A Coruña*, Fundación Caixa Galicia, 2006, 533 p., por PABLO DÍAZ MORLÁN

Lozano López de Medrano, Celia, *Ideología, política y realidad económica en la formación profesional industrial española (1857-1936)*, Fundación Ernest Lluch y Editorial Milenio, Lledia, 2007, 229 pp., por VÍCTOR FLORES HEREDIA

Azagra Ros, J.; Chorén Rodríguez, P.; Goerlich Gisbert, F.; Mas Ivars, M., *La localización de la población española sobre el territorio: un siglo de cambios. Un estudio basado en series homogéneas (1900-2001)*, Bilbao, Fundación BBVA, 2006, 536 pp., por JUAN ANTONIO CEBRIÁN DE MIGUEL

Morini, Marco, *Lo sviluppo locale. Storia, economia e sociologia*, Il Mulino, Bolonia, 2007, 320 pp., por ANTONIO PAREJO

Grazia, Victoria de, *Irresistible Empire: America's Advance through 20th-Century Europe*, The Belknap Press of Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, 2005, 586 pp., por JACQUELINE MCGLADE

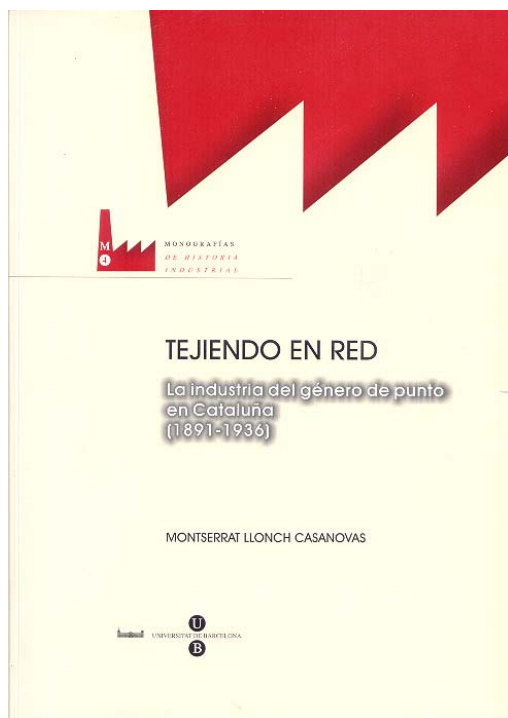
Di Vittorio, Antonio (coordinador), *Luigi de Rosa e la Storia Economica. Atti di Convegno di Studi in memoria di Luigi de Rosa (Napoli, 11-12 novembre 2005)*, Società Italiana degli Storici dell'Economia y Gianni Editori, Napoli, 2007, 259, pp., por GASPAR FELIU

Carnero Lorenzo, Fernando, *Economía y banca en Canarias. El sistema financiero en el primer capitalismo, c. 1850-1936*, Santa Cruz de Tenerife y las Palmas de Gran Canaria, Ediciones Idea, 2007, 328 pp., por JOSÉ LUIS GARCÍA RUIZ

Nadal, F.; Urteaga, L.; Muro, J.L., *El territori dels geòmetres. Cartografia parcel·laria dels municipis de la província de Barcelona (1845-1895)*. Diputació de Barcelona, Barcelona, 2006, por ENRIC TELLO Y LLUÍS PARCERISAS

Monografías de Historia Industrial

Després de set anys de publicar-se, el Departament d'Història i Institucions Econòmiques la *Revista de Historia Industrial* va decidir-se a treure la col·lecció Monografías de Historia Industrial per donar sortida a un tipus diferent de producte del que es pot oferir a l'article de revista. Desgraciadament, són bastants els treballs conclusos que, després d'haver-se posat a consideració en diversos articles, no tenen la culminació d'un volum monogràfic. La serie de Monografies d'Història Industrial va néixer, doncs, amb la voluntat d'omplir el buit que al llarg dels anys han anat deixant les editorials comercials.

Autor/a: Llonch Casanovas, Montserrat

Matèria: Història

Format: 17 X 24

Pàgines: 270

Editorial: Publicacions i Edicions UB

Data d'edició: 2007

Ressenya: Aunque la industria textil ha sido líder del proceso de industrialización catalán y ha tenido un primordial papel en su economía durante más de un siglo, el sector del género de punto ha quedado marginado en los estudios de historia industrial, oculto tras la sombra de la industria algodonera. Este libro contribuye a reparar este vacío a partir de la investigación de este sector en Cataluña desde finales del siglo XIX hasta la Guerra Civil.

«Tejiendo en red» no sólo recoge las características del sector sino que responde a su proceso de configuración, dinámica, arraigo y localización en forma de distrito industrial. Se afronta así el reto de analizar los elementos característicos de esta especialidad textil, perfilados en su periodo de configuración y que explican su notable capacidad de adaptación.

SEMINARIS DEL DEPARTAMENT

SEMINARIS DEL DEPARTAMENT D'HISTÒRIA I INSTITUCIONS ECONÒMIQUES

Coordinadors

Dr. Miquel Gutiérrez Poch
Dr. Lluís Castañeda Peirón

11 de novembre de 2007

JORDI CATALAN VIDAL

Universitat de Barcelona

El proteccionisme reconsiderat. La indústria de l'automòbil a l'Argentina, Espanya i Corea

22 de novembre de 2007

AURELIA HERNÁNDEZ

Universitat de Barcelona

Los ingresos fiscales de la época franquista. Metodología y análisis en un contexto económico deficitario

29 de novembre de 2007

MAX SCHULZE

London Scholl of Economics

Nationalism, border effects and asymmetric integration: evidence from the Habsburg customs union

13 de desembre de 2007

RUI PEDRO ESTEVES

University of Oxford

Quis custodiet quem? Sovereign Debt and Bondholders' Protection Before 1914

20 de desembre de 2007

XAVIER CUSSÓ, RAMON GARRABOU, MARC BADIA I ENRIC TELLO

Universitat Autònoma de Barcelona / Universitat de Barcelona

De la comercialització a la globalització. L'especialització vitícola catalana i la formació del mercat blader espanyol a la segona meitat del segle XIX: noves evidències i interpretacions

10 de gener de 2008

SERGIO ESPUELAS

Universitat de Barclena

Evolución y estructura del Gasto Social Público en España, 1900-1963

17 de gener de 2008

NOEMÍ MARIA GIRBAL
CONICET-UNQ, Argentina

"Justicia fiscal" o "inconvenientes del empirismo". Una cuestión de privilegio. Industriales y productores tabacaleros en la Argentina, 1920-1960

7 de febrer de 2008

YOUSSEF CASSIS
Université de Genève

The Rise and Decline of International Financial Centres

21 de febrer de 2008

ELENA MARTÍNEZ RUIZ
Universitat de Barcelona

La reforma de la política comercial de 1951: ¿La liberalización fallida?

6 de març de 2008

MONTSERRAT CARBONELL
Universitat de Barcelona

Microfinances i la perifèria del sistema financer a Barcelona a mitjans del segle XIX: monts de pietat, "montepíos" i caixes d'estalvi

13 de març de 2008

LINA GÁLVEZ
Universidad Pablo de Olavide (Sevilla)

Las políticas de lucha contra el paro durante el franquismo

27 de març 2008

ESTHER M. SÁNCHEZ SÁNCHEZ
Universitat de Barcelona

Francia, Estados Unidos y la cooperación nuclear con España: la batalla tecnológica de Vandellós I (1963-1990)

10 d'abril de 2008

ALFONS SÁNCHEZ HORMIGO
Universidad de Zaragoza

Saint-Simonism and Economic Thought in Spain (1834-1838)

24 de maig de 2008

REINALDO FUNES MONZOTE
Universidad de la Habana

Azúcar y ganadería en Cuba: cara y cruz de una economía dominada por las plantaciones esclavistas, 1800-1868

8 de maig de 2008

BOB ALLEN
Nuffield College, Oxford University

Why the Industrial Revolution Was British. Commerce, Induced Invention, and the Scientific Revolution

29 de maig de 2008

JEAN-LOUIS LOUBET

IDHE-Université Paris X

L'automobile et la globalisation. Le cas de PSA Peugeot Citroën et Renault

12 de juny de 2008

RAMON RAMON

Universitat de Barcelona

Migration and Trade: the Case of Southern-European Immigration and Olive Oil Imports in the Americas (1875-1930)

